

Pārbaudīja jauno sportistu veselību

● Rajona bērnu un jauniešu sporta skolas audzēkņi Vadims Orlovs (no kreisās) un kandidāts uz Latvijas izlasi U-16 grupā Edgars Vanags kopā ar treneri Vladimiru Točko uzklauša sporta ārstes, pediatres Inetas Pūteles ieteikumus. Foto: A.Dzerkalis

Rajona bērnu un jauniešu skolā piektdien noslēdzās padziļinātā profilaktiskā medicīniskā pārbaude, kas ilga divas nedēļas. Kā «Novadnieku» informēja sporta ārste, pediatre Ineta Pūtele, atbildīgā par Sporta medicīnas valsts aģentūras medicīnu brigādi, kura Preiļos strādāja otrajā nedēļā, katrā sporta skolā tā tiek veikta reizi gadā. Pirms tam līdzīga pārbaude bija organizēta arī Līvānu novada bērnu un jauniešu sporta skolā. Medicīnu brigādē darbojās trīs ārsti, no kuriem divi bija sporta, bet trešais — funkcionālās diagnostikas ārsts, kas jaunajiem sportistiem veica sirds kardiogrammu pirms slodzes un pēc tās. Kopš šī gada izbraukuma profilaktiskajās pārbaudēs tiek veiktas arī urīna un asins analīzes, kuru rezultāti ir uzziņami pēc neilga laika. Tāpēc medicīnu brigādes sastāvā ir iekļauta arī medmāsa, kasņem analīžu paraugus. Bez tam katram audzēknim vajadzēja iziet tā saukto eirofittestu, ar ko noteica viņa fizisko sagatavotību. Ar testu darbojās otra medmāsa. Pārbaudes notiek atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem nr. 195 «Sportistu un bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi veselības aprūpes un medicīniskās uzraudzības kārtība». Tajos norādīts, ka, bērnam, iestājoties sporta skolā, ir jābūt ģimenes ārsta slēdzienam par viņa veselības stāvokli. Diemžēl lielākajai daļai no audzēkņiem šādas izziņas nav, un tāpēc ir ļoti grūti uzziņāt par mazāko bērnu veselības problēmām, teica ārste. Ar pusaudžiem vieglāk, jo viņi paši spēj pastāstīt par vienu vai otru kaiti. Pārbaude bijusi nopietna, rūpīga, un katrā bērna vai pusaudža apsekošanai veltīts daudz laika. Skumji, ka ikreiz šādos izbraukumos

mēs arī atklājam daudzas bērnu veselības novirzes, «Novadniekam» teica Ineta Pūtele.

Kas gan labāk par ģimenes ārstu var zināt bērnu veselības stāvokli, tāpēc, iestājoties sporta skolā, jābūt vismaz minimālajai informācijai par katru no audzēkņiem, lai zinātu, ja uzņemts audzēknis ar sirds problēmām, bronhiālo astmu vai cukura diabētu. Protams, arī šie bērni drīkst nodarboties ar fiziskajām aktivitātēm, taču treneriem jābūt lietas kursā par šādām novirzēm, lai slodze treniņu laikā tiktu dozēta, atzina ārste. Viņa uzsvēra, ka gribētos ciešāku saikni starp ģimenes un sporta ārstiem. Savukārt to audzēkņu, kuri skolā mācās jau vairākus gadus, medicīniskajās kartēs ir redzami iepriekšējo medicīnisko pārbaudžu rezultāti un ieteikumi. Tagad var secināt, ka daļa no bērniem rekomendācijas izpildījuši, savukārt citi to nav darijuši. Lai pārbaudēs konstatētais nepaliktu tikai uz papīra, skolai ar katra audzēkņa veselības stāvokļa rādītājiem jāiepazīstina viņa vecāki. Ārsti pēc veiktās pārbaudes sagatavo slēdzienus par ikvienu audzēkni un rekomendācijas treniņu slodzei tieši saistībā ar viņa sporta veidu. Treneriem šī informācija jāņem vērā.

Ārste atzina, ka mūsdienu paaudzei raksturīga veselības problēma ir slihta stāja. Šis rādītājs ir katastrofālā stāvoklī, 70-75 procentiem bērnu ir slihta stāja, viņa teica, balstoties arī uz vispārīglokojošajās skolās gūtajiem rezultātiem.

Sporta skolas audzēkņi, kuriem padziļinātās profilaktiskās pārbaudes laikā konstatētas kādas veselības problēmas, turpmāko rīcību var izvēlēties, — griezties pie sava ģimenes ārsta, lai veiktu

tālāku izmeklēšanu, vai arī doties uz Rīgu, uz Sporta medicīnas valsts aģentūru. Dakteres novērojumi liecina, ka Preiļu rajona jaunie sportisti šo iespēju izmanto.

Abas medicīnu brigādes rajona bērnu un jauniešu sporta skolā kopumā pārbaudīja 360 audzēkņu veselības stāvokli. Tam atbilstoši tiek noteiktas veselības grupas — no pirmās līdz ceturtajai. Visvairāk esot otrās grupas bērnu, kam veselības stāvoklis atzīts par apmierinošu, bet tiem, kam atklātas kaites, tās galvenokārt saistītas ar sirdi. Pēdējā laikā parādījušās arī redzes un citas problēmas. Sarunas nobeigumā ārste uzsvēra, ka vecāki par šīs pārbaudes rezultātiem var uzziņāt no treneriem un skolas administrācijas. Ir gadījumi, ka bērni un pusaudži sasapņojas par sportisko karjeru un ārstu ieteikumus neņem vērā, cenšas tos noslēpt arī no vecākiem. Arī «Novadnieks» bija liecinieks kāda audzēkņa sarunai ar ārstu jau pēc pārbaudes un neapmierinātībai ar rekomendēto slodzes samazinājumu sakarā ar «trokšņiem» sirdī, kas, kā rāda ieraksti medicīniskajā kartē, konstatēti ikgadējās pārbaudēs jau kopš 2001. gada. Dakteres ieteikumus par nopietnu pārbaudi pie speciālista zēns noklausījās, skatoties griestos un, pateicis paldies, aizsteidzās redzami neapmierināts. Vai augstu panākumu un godkāres dēļ vienmēr vērts riskēt ar savu veselību? Tas nopietni jāpārdomā vecākiem, kuru bērniem Sporta medicīnas valsts aģentūras pārbaudē atklātas kādas novirzes. Ne vienmēr tālākā pārbaudē atklājas slimība, tā var būt arī kāda fizioloģiska attīstības īpatnība.

L.Rancāne

ZIŅAS

Darba vietās notikušo nelaimes gadījumu statistika

Pēc šobrīd Valsts darba inspekcijas rīcībā esošās informācijas, laikā no 2007. gada 1. janvāra līdz 22. oktobrim Latvijas Republikā darba vietās gājuši bojā 50 darbinieki un 208 guvuši smagas traumas, salīdzinoši pērn šajā pašā laikā periodā darbā bija gājuši bojā 42 un smagas traumas guvuši 244 cilvēki.

Aizvadītajā nedēļā Valsts darba inspekcija ir reģistrējusi un uzsākusi 9 nelaimes gadījumu izmeklēšanu, kuros cietuši un gājuši bojā darbinieki, t.s., nelaimes gadījumu, kad 15. oktobrī AS «Preiļu siers» attīrīšanas iekārtu operators salauza kāju, veicot darba pienākumus.

«Neaizmirstules» svinēja dzimšanas dienu

Aizvadītajās brīvdienās Aglonas pagasta sieviešu klubīņš «Neaizmirstules» saistošā pasākumā, kas norisinājās Aglonas Maizes muzejā, svinēja pirmo dzimšanas dienu. Klubīņu veido 30 aktīvas un darbīgas pagasta sievietes, kuras ne tikai aktīvi strādā, bet rod laiku arī sabiedriskām aktivitātēm un raksta projektus. Projektu veidā, piemēram, piesaistīti līdzekļi datoru iegādei, darba vietu iekārtošanai. «Neaizmirstuļu» vadītājas, Aglonas vidusskolas skolotājas Intas Rečas vadībā sagatavoti divi projekti. Ja tie tiks atbalstīti un būs līdzekļi, Aglonas vidusskolā kāda telpa tiks izremontēta un iekārtota klubīņa vajadzībām. Tāpat sievietes cer rast finansējumu, lai topošā novada ietvaros izdotu laikrakstu, kur galvenā tematika būs ģimene, skola, psihologu padomi dažādās situācijās.

Pašvaldības sievietes aktīvi piedalās arī Preiļu nevalstisko organizāciju centra rīkotajos pasākumos, dažādu interešu grupu projektos, klausās lekcijas.

Truškopības interesentus aicina uz Rāmavu

3. un 4. novembrī izstāžu kompleksā Rāmavā visus truškopības interesentus gaida lieli un mazi garausi un to saimnieki. Uz ilggadējo trušu izstādi solījuši ierasties daudzi ārzemju viesi. Kā «Novadnieku» informē truškopības speciālists Dzintars Rancāns, izstādes pirmajā dienā paredzēta plaša semināru programma. Nozares speciālisti stāstīs par jaunākajām un perspektīvākajām šķirnēm, dzīvnieku eksterjeru un citām lietām, kas svarīgas truškopības attīstībā. Izstādes laikā būs iespējams iegādāties arī dažādu šķirņu dzīvniekus.

Apgūs dzīvojamo māju pārvaldīšanu un apsaimniekošanu

Lai apgūtu privatizēto dzīvojamo māju pārvaldīšanas un apsaimniekošanas organizēšanu, SIA «Preiļu saimnieks» novembra sākumā rīko kursu, uz kuriem tiek aicināti tie namu iedzīvotāji, kuri nopietni vēlas pievērsties šim jautājumam. «Novadnieks» jau informēja, ka šogad pašvaldības uzņēmums plāno lielāku uzmanību pievērst tam, lai iedzīvotāji paši izrādītu vairāk iniciatīvas savu namu apsaimniekošanā. Kursu laikā tiks apgūti vairāki svarīgi temati: dzīvojamo māju pārvaldīšanas un apsaimniekošanas juridiskie aspekti; mājokļu dzīves cikls; dzīvojamo māju inženierkomunikācijas un energoefektivitāte; ipašuma saimniecības grāmatvedība; lietvedības organizācija; kā veidot labu saskarsmi, pārvaldot kopīgu ipašumu. Kā uzsver SIA «Preiļu saimnieks» valdes priekšsēdētājs Jānis Mūrnieks, dzīvojamo namu apsaimniekošana Preiļos pašlaik ir aktuāls jautājums, tāpēc kurss iegūtās zināšanas noderēs ikdienā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Premjers pieņēmis Pabrika demisiju

Ministru prezidents Aigars Kalvītis ir pieņēmis ārlietu ministra Arta Pabrika demisiju. Par ārlietu ministra pienākumu izpildītāju tiks iecelta kultūras ministre Helēna Demakova. Pabriks atjaunos savu Saeimas deputāta mandātu un turpinās darbu Tautas partijas frakcijā. Bijušais ministrs šīs nedēļas laikā sagatavos veicamo darbu sarakstu un veiks citus nepieciešamos priekšdarbus, lai nākamajam ministram būtu daudz vieglāk sākt pildīt savus pienākumus, pastāstīja Pabrika preses sekretāre Inga Saleniece. Līdz ar Pabrika atgriešanos Saeimā deputāta mandātu zaudēs Māris Krastiņš, kurš patlaban ir Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas priekšsēdētājs. Pabriks uzskata, ka no sabiedrības uzticības viedokļa esošā valdība ir sevi izsmēlusi. Viņš arī neatbalsta stilu, kādā no Tautas partijas tika izslēgts reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Aigars Štokenbergs, tāpēc viņš vienīgais balsojis pret šo lēmumu.

Aptauja: Lielākā daļa iedzīvotāju balsotu par Saeimas atlaišanu

Lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju atbalstītu Saeimas atlaišanu, ja notiktu referendums par parlamenta atlaišanu. Tā liecina socioloģisko pētījumu firmas «Latvijas fakti» (LF) veikta aptauja, svētdien ziņoja TV3 raidījums «Nekā personīga». Saskaņā ar LF aptauju par parlamenta atlaišanu balsotu nepilni 60% iedzīvotāju, pret — 17,5%. 9% aptaujāto nezina, kā balsotu, bet 16,6% referendumā nepiedalītos. LETA jau ziņoja, ka pie Saeimas nama 18. oktobrī tika sapulcēts viens no lielākajiem piketiņiem pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas, kurā premjera atkāpšanos, pēc drošības sargātāju aplēsēm, pieprasīja aptuveni 5000 protestētāju. Piketa laikā tika prasīta arī Saeimas atlaišana. Pēc piketa visi valdošās koalīcijas partneri atzina, ka valdībā ir izveidojusies krīze un vairāki valdošās koalīcijas partiju deputāti jau atzinuši, ka neatbalstīs Loskutova atlaišanu, līdz ar to šis valdības ierosinājums var negūt Saeimas vairākuma atbalstu. Valsts prezidents un citas amatpersonas paziņojušas, ka balsojums par Loskutovu būs arī uzticības balsojums Kalvītim.

Deputāts Ščerbatihis iesaistīts kautiņā, kurā trīs cilvēki smagi cietuši

Naktī no sestdienas uz svētdienu pēc strīda ar pasaules čempionu svarcelšanā Saeimas deputātu Viktoru Ščerbatihu divi vīrieši vērsušies policijā ar iesniegumu, kurā norāda, ka Rēzeknes viesnīcas «Latgale» restorānā noticis kautiņš ar Ščerbatihu, pēc kura viņiem nācies lūgt medicīnisko palīdzību, ziņoja Latvijas Televīzija. Deputāts televīzijai teica, ka ir aizstāvējis Rēzeknes uzņēmēja Gunta Piteronoka godu. Konfliktā iesaistītie cilvēki deputātam mēģinājuši iegalvot, ka Piteronoks «ir cūka», taču viņš esot apgalvojis, ka Piteronoks esot «cienijams biznesmenis». Ščerbatihis gan teic, ka kautiņš nav noticis, bet notikusi neliela grūstīšanās. Politikā norādīja, ka viņš kā cilvēks no malas īsti neesot sapratis, kas tur notiek, un tāpēc pašlaik no notikušā norobežojas. «Ja vien es nebūtu populārs sportists un Saeimas deputāts, tad diez vai žurnālistiem vai citiem būtu kaut kāda interese par pilsoni Viktoru Ščerbatihu, kas nejausī kļuva par kautiņa aculiecinieku un, šķirot kaušļus, kaut ko centās darīt lietas labā,» piebilda deputāts. Policija sākusī kriminālprocesu par huligānismu.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

«Tikai citi cilvēki var piepildīt
mūsu dzīvī. Ja saturu veidojam
tikai mēs paši, tā paliek tukša.»

H.Golubcevs

Valsts palīdzēs siltināt tikai pēc 1945. gada celtās mājas

Kā ziņo LETA, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija (RAPLM) rosina veikt grozījumus likumā «Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā», nosakot, ka valsts sniegs palīdzību energoefektivitātes pasākumu veikšanā tikai daudzdzīvokļu dzīvojamajās mājās, kas celtas pēc 1945. gada.

RAPLM Mājokļu politikas departamenta direktore Ilze Oša skaidro, ka uz valsts palīdzību energoefektivitātes pasākumu veikšanā var pretendēt mājas, kuru kopējā platība ir virs 300 kvad-

rātmetriem, bet tajās esošo neapdzīvojamo telpu platība nepārsniedz 25% no dzīvojamās mājas kopējās platības.

Par valsts līdzekļiem renovējamās mājās vienai personai drīkst piederēt ne vairāk kā puse no dzīvojamajā mājā esošo dzīvokļu īpašumu un mājas pārvaldīšanai un apsaimniekošanai jābūt izveidotai dzīvokļu īpašnieku biedrībai vai Civillikumā noteiktajā kārtībā noslēgtam savstarpējam līgumam par mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu.

Kārtību, kādā valsts sniegs palīdzību energoefektivitātes pasākumu veikšanā,

pasākumu vērtēšanas kritērijus, kā arī attiecināmās izmaksas noteiks Ministru kabinets.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija RAPLM rosinātos likuma «Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā» grozījumus detalizēta apsprieda 18. oktobrī, bet vairāki deputāti pauda bažas, vai veikli darboņi neizmantos šos likuma grozījumus, lai par valsts līdzekļiem renovētu slikti uzbūvētas jaunās mājas. Tika norādīts arī uz nevienlīdzīgu attieksmi, jo uz valsts palīdzību nevarēs pretendēt denacionalizēto māju un privātmāju īpašnieki.

PREIĻU NOVADĀ

Neizdevusies talka jeb Kas izvāks mūsu krāmus

Skolas bērni droši vien zinās izstāstīt par Mazo princi, kurš uzkopa un turēja kārtībā savu planētu. Ar mums, pieaugušajiem, būtu grūti tikt galā pat Cūkmenam, jo nekādi neesam dabūjami sakopt nedz dzīvojamo namu apkārtni, nedz pāris metrus ārpus dzīvokļa durvīm. Noderīgās mēbeles, dažādi krāmi, vecas lietas, lupatas, bundžas, kārbas un savitušie pērnā gada kartupeļi krājas daudzdzīvokļu namu pagrabos, kāpņu telpās un pat bēniņos.

Par to, ka Preiļos dažā labā daudzstāvu mājā jau gadu gadiem iedzīvotāji neviņo izmest mēslainē krāmus, pagājušajā nedēļā pārliecinājās arī SIA «Preiļu saimnieks» labiekārtošanas un apzaļumošanas daļas darbinieki, kā arī uzņēmuma valdes priekšsēdētājs Jānis Mūrnieks. Celnieku ielā 9 vairākas dienas iepriekš izziņotā talka, kas bija plānota 17. oktobra pievakarē, kad lielākā daļa iedzīvotāju jau atgriezušies no darba, izgāzās. «Novadnieks» pie nama redzēja vien «Preiļu saimnieka» vadību un darbiniekus, kuri traktora un automašīnas piekabē krāva no pagrabiem iznestos krāmus un gružu kaudzes. Nama iemītniekus nemanīja.

Neizdevušos pasākumu komentē SIA «Preiļu saimnieks» labiekārtošanas un apzaļumošanas daļas vadītāja Zenta Igoļniece.

— Daudzas reizes esam saņēmuši preiļiešu pārmetumus un sūdzības, ka daudzdzīvokļu mājās pagrabos un

● Pagrabtelpu sakopšanā Celnieku ielā 9, kas bija izziņota vairākas dienas iepriekš, piedalījās tikai SIA «Preiļu saimnieks» darbinieki. Mājas iedzīvotāji neizrādīja nekādu interesi, lai gan paši iepriekš bija sūdzējušies par neizvāktajiem krāmiem un dražām. Foto: L.Kirillova

kāpņu telpās sakrājušās vecas lietas, no kurām vajadzētu atbrīvoties, bet kuras atkritumu konteineros mest nedrīkst. Tādi pārmetumi nākuši arī no Celnieku ielas 9. nama iemītniekiem, — saka Z.Igoļniece. — Bijām pretimnākoši un jau nedēļu iepriekš izziņojām, ka trešdienas vakarā cilvēkiem būs tāda iespēja. Piedāvājām tehniku un arī savu strādnieku pakalpojumus ar norunu, ka iedzīvotāji savāks tās pagrabu ejās atstātās lietas, kas viņiem vēl noderīgas, lai mēs visu pārējo varētu droši vest projām.

Absolūti NEKĀDAS atsauces, tā iedzīvotāju attieksmi raksturo uzņēmuma speciāliste. Klēpi ar deju galiem iznesa kāda sieviete, cita — pāris maisus atkritumu. Pagrabos viss stāvēja kā stāvējis, tāpat kā kāpņu telpās, mazajās telpiņās, kas paredzētas mazuļu ratiņu novietošanai, un pat piektajā stāvā pie izejām uz bēniņiem.

Neskatoties uz iedzīvotāju vienaldzīgo attieksmi, SIA «Preiļu saimnieks» veica tīrīšanas darbus, nesa projām tukšās pudeles, sabojājušos dārzeņus, vecas lupatas un caurus spaiņus. Taču ko lai

dara ar tādām mantām kā durvis, stikloti logi rāmjos? Iepriekš piedzīvoti konflikti ar māju iemītniekiem par to, ka uz izgāztuvi aizvestas «derīgas» lietas.

Turpināsim rīkot līdzīgas talkas, par to grafiķu informējot laikrakstā, mudināsim cilvēkus būt atsaucīgākiem, ir pārliecināta Zenta Igoļniece. Piemēsloti pagrabu, ejās sakrauti krāmi ne tikai bojā mājas kopskatu, bet arī draud ar nepatīkšanām un briesmām, ja, piemēram, izceļas ugunsgrēks.

L.Kirillova

OTRDIENAS INTERVIJA

Uz jautājumu, vai tad, ja būtu iespēja vēlreiz no sākuma izvēlēties dzīves ceļa gājumu, tas līdzinātos jau noietajam, LAIMONIS VINDELS atbildēja ar «jā». Viņš tic Liktenim, un tam, ka tas vada katru cilvēku pa viņam lemto ceļu.

Ieturēts, nosvērts, ziņošs, pretimnākošs, bet tajā pašā laikā spējīgs pateikt stingru «nē», cilvēks, kas spēj objektīvi novērtēt situāciju, uzklausi, dot kvalificētus padomus un palīdzēt — tādu Laimoni Vindelu — Hipotēku bankas Preiļu filiāles kredītspeciālistu iepazīnuši daudzie bankas klienti.

● Laimonis bija nopietns, centīgs un kārtīgs skolēns, kā redzams arī šajā fotogrāfijā. Foto no L.Vindela ģimenes albuma

3.

Dzīve katru ved pa viņam lemto ceļu

— Mūsdienu bērniem jēdziens «banka» ir kaut kas zināms un ikdienišķs, jo reti kurā ģimenē ikdienas sarunvalodā iztiek bez tādiem teicieniem, kā «bankā jānomaksā rēķins», «jāpalūdz aizdevums» un pat dažam labam skolniekam, nerunājot par studentiem, ir savas bankas norēķinu kartes. Jūs piederat tai paaudzei, kura auga laikā, kad darbojās viena — valsts banka. Noslēpumaina, svinīga, vienkāršiem mirstīgajiem neizprotama.

— Jā, patiešām. Manā bērnībā jēdziens «banka» bērnu un ģimenes ikdienas sarunvalodā neeksistēja.

— Kur aizritēja jūsu bērnība? Laikam skolā bijāt centīgs matemātiķis, ko nebaidīja sarežģīti uzdevumi?

— Esmu dzimis Lietuvā, kuru mamma bija devusies apciemot radus. Tajā laikā mani vecāki dzīvoja Aizkraukles rajona Mazsalvē. Drīz vien ģimene papildinājās ar vēl diviem bērniem, un pēc laiciņa — ar pusbrāli un pusmāsu, jo tā sanāca, ka tikām pie patēva. Man kā vecākajam bērnam vajadzēja rūpēties par mazākajiem, ātri iemācījāties būt patstāvīgi. Mamma kolhozā slauca govīs, baroja jaunlopus, arī patēvs daudz strādāja, saņēma pat ļoti augstu apbalvojumu — Darba Sarkanā Karoga ordeni. Arī man viņš iemācīja daudzus darbus. Skola atradās 24 kilometru attālumā, tā no pirmās dienas 1. klasē tik atstāts internāts. Nesin biju aizbraucis uz savas bērnības vietām. Tagad izskats tur bēdīgs, ceļi bezmaz aizauguši ar kārklēm, daudz tukšu māju.

Matemātikai pievērsos klases audzinātājas ietekmē, kas mūs radināja patstāvīgi risināt uzdevumus, popularizēja šo priekšmetu. Mācoties Neretas vidusskolā, sāku spēlēt kolhoza volejbola komandā. Radās izdevība biežāk kontaktēties ar kolhoza galveno ekonomistu un viņa iespaidā izvēlējos studijas Jelgavas lauksaimniecības akadēmijas ekonomistot. Mana iegūtā speciālāte saucas grāmatvedības uzskaites finansists.

— Bet pēc studijām devāties turp, uz kuriem bijāt norīkots valsts sadalē?

— Nē, man sanāca savādāk. Studiju laikā apprecējos. Sieva mācījās ekonomistot, bet beidza vienu gadu agrāk par mani. Viņa devās uz savu dzimto pusi Rožupē, un pēc gada tur ieradās arī es. Tas bija laiks, kad apvienoja trīs kolhozus — Rožupes, Oškālna un «Druvu», un mani iecēla par galveno grāmatvedi.

— Bija laba karjera, vai ne?

— Klājās grūti, toties guvu labu pieredzi. Sākās visādu jauninājumu ieviešana, kolhozs attīstījās un paplašinājās, uzcēla vistu fermu, siltumnīcas. Manā vadībā strādāja vēl seši grāmatveži. Pārzi-

nājam visu — tehniku, laukropības ražas, izslaukumus, nopelnīto, ienākumus un tamlīdzīgi. Grāmatveža darbs rīks toreiz bija koka skaitīkļi, parādījās arī ar roku griežami kalkulatori. Gada apgrozāmās summas bija lielas — miljonus. Kolhozā nostrādāju piecus gadus. Šajā laikā piedzima arī dēls Andris un meita Ilze.

— Ko tagad dara jūsu jau pieaugušie bērni?

— Andris strādā Rīgā, ir absolvējis Policijas akadēmiju un magistrantūru Latvijas Universitātē, strādā policijas nozarē un ir iepriecinājis mani ar mazdēliņu Hariju. Arī Ilze strādā Rīgā, ir grāmatvede.

— Gribētos vēl kaut ko dzirdēt par jūsu ģimeni.

— Kopā ar otro sievu Elitu dzīvojam Rožupes pagastā, audzinām meitu Lieni, piektklasnieci. Mums liels prieks, ka meitiņa apveltīta ar muzikālajām dotībām.

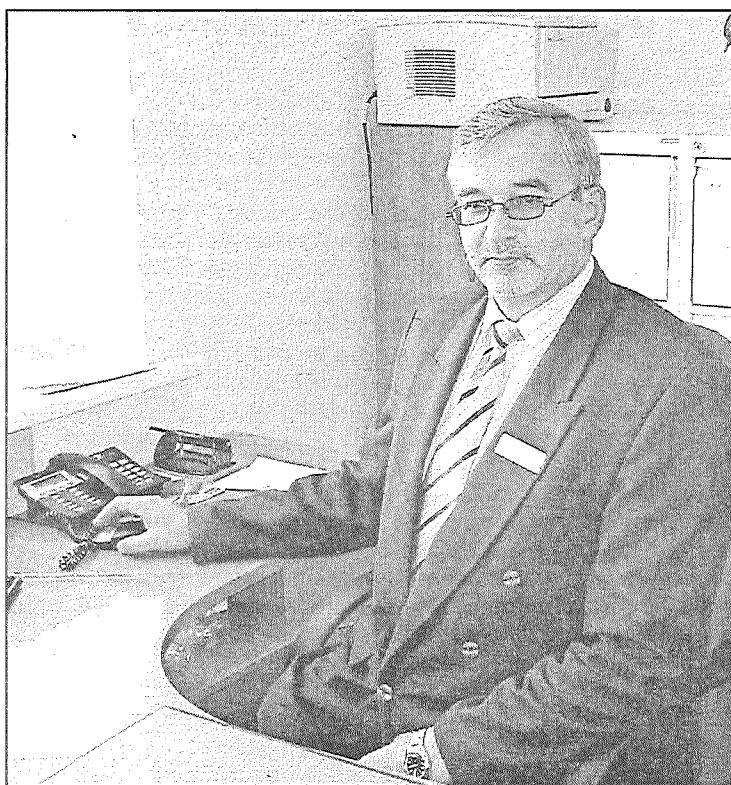
Elita pēc profesijas ir veterinārārste, bet pēdējos gados pievērsusies puķkopībai un floristikai. Pabeidza trīsgadīgos floristu kursus un saņēma zelta diplomu.

— Izklusās, ka arī jums šī nozare nav sveša.

— Nu, jā, floristiem bez ģimenes locekļu palīdzības neiztik. Kursu vasaras nodarbības nedēļas ilgumā ikreiz notika citā pili, un mācību noslēgumā floristiem pili vajadzēja izrotāt ar savām kompozīcijām no pašu audzētiem ziediem. Kad braucām pēdējo reizi — uz Igates pili, ar līdzī vedamajiem ziediem un materiāliem bija pilna mašina. Iesākumā pie mājas bija tikai dažas puķu dobes, bet tagad ir tāda plātība, ka uzaicinājam dāru speciālistu, lai ieteiktu, kā dobēm izveidot skaistākas formas. Protams, manā pārziņā rakšanas darbi, un jūtu, ka pēdējā laikā to kļūvis stipri daudz. Esam piedalījušies arī konkursos par sakoptāko māju. Govīs un citus mājlopus gan neturam, vienīgā dzīvā radība, kas gaida mājās, ir kaķis un kāmitis.

— Noņemšanās ar puķēm un dekoratīvajiem augiem ir patikama atslodze pēc sausās skaitļu pasaules?

— Mājās bieži skan arī mūzika, ar ko iepriecina Liene. Viņa mācās Līvānu mūzikas skolas 4. klasē. Kopš piecu gadu vecuma dzied vokālajā ansambli «Spurgaliņas». Bija kādi seši gadi, kad uzstājās mūzikas skolas izlaidumā, dziedāja solo. Pēc tās mūzikas skolas direktors aicināja viņu stāties akordeona klasē, bet viņa atbildēja, nē, es mācišos vijolspēli. Un tā arī notika. Liene ne tikai mācās mūzikas skolā un dzied «Spurgaliņās», bet arī spēlē mūzikas skolas ansambli un orķestrī, darbojas Rožupes folkloras kopā. Man atslodzi pēc darba dod arī sporta nodarbības, ceļojumi pa Latviju, kuros dodos kopā ar ģimeni. Viens no neaizmirstākajiem braucieniem manā mū-

● Mani priecē, ka tajās vietās, kas pirms gadiem bija pamestas, tagad sākusies darbība, ka cilvēki kļūst radošāki, izstrādā projektus, ka dzīve iet augšup, un ka tajā savu ieguldījumu dod arī banka, teica Hipotēku bankas Preiļu filiāles kredītspeciālists Laimonis Vindels. Foto: A.Dzerkalis

žā bija izložē vinnētais brauciens uz olimpiskajām spēlēm Maskavā 1980. gadā. Pārsteidzošs toreiz bija viss redzētais — sportistu delegācijas, sacensības, lielais ļaužu pieplūdums, stadioni. Brīvajā laikā labprāt arī lasu, lielākoties grāmatas par vēsturi.

— Bet tagad atgriezīsimies pie jūsu tālākajam darba gaitām pēc Rožupes perioda.

— Mani uzaicināja darbā uz Līvānu māju būves kombinātu, kur aizritēja nākamie četri gadi. Domāju, ka, mainot māju būvniecības tehnoloģiju, uzlabojot konstrukcijas, kombinātam varēja būt tālāka nākotne arī mūsdienās. Tie gadi bija interesanti.

Tomēr sanāca tā, ka dzīve vēlreiz saistījās ar Rožupes kolhozu, jo kombināta attīstība apstājās. Atgriezās Rožupē, kad notika atmoda, sākās privatizācija. Šajā laikā biju arī rajona padomes deputāts.

Pēc tam strādāju par grāmatvedi mazos uzņēmumos. Kopā ar domubiedru grupu izstrādājām lielu biznesa projektu Līvānu biokīmiskās rūpnīcas privatizēšanai, taču privatizācijas noteikumi tika gatavoti tik ilgi, ka potenciālajam investoram par mums zuda interese. Diemžēl līdzīgu gadījumu Latvijā bija daudz.

No Līvānu perioda joprojām saglabājusies kopīga domubiedru un interešu grupa, spēlējām volejbolu, piedalāmies sacensībās un čempionātos.

— Un tā, esam nonākuši līdz laikam, kad par jūsu darbavietu kļuva banka.

— 2004. gadā saņēmu piedāvājumu strādāt Hipotēku bankas Preiļu filiālē. Pēc neilgas šaubīšanās, jo man nav raksturīga bie-

žā darbavietu maiņa, devu savu piekrišanu. Saprātu, ka tā ir stabila, augoša, perspektīva valsts banka. Laika gaitā izrādījās, ka izvēle bijusi pareiza. Banka realizē programmas, kas palīdz attīstīties uzņēmējdarbībai. Tā atbalsta uzņēmējus — iesācējus, kuri nevar saņemt finansējumu citās komercbankās nepietiekama ķīlas nodrošinājuma vai citu projekta risku dēļ. Burtiski šajās dienās tika samazināts to nozaru skaits, kurās iesācēji nevar pretendēt uz kredītiem.

Manos pienākumos ietilpst tikšanās ar dažādiem cilvēkiem, kuri ierodas katrs ar savu problēmu un vajadzībām. Man ir jāpalīdz tās risināt. Analizēju biznesa plānu, izvērtēju riskus, kas kļūst skaidri pēc iepazīšanās ar uzņēmuma ražošanas vēsturi, attīstības plānu, iepriekšējo kredītu atmaksāšanas gaitu. Kad aizdevums ir izsniegts, sekoju kredītnēmēja finansu stāvoklim, ja vajag, palīdz ar padomu.

Man jākontaktējas ar ļoti daudziem cilvēkiem. Neviens netiek atraidīts, pat tie, kuriem kredīta piešķiršanu banka uzskata par nepamatotu. Aprunājos ar šo cilvēku, palīdzu viņam pašam apjaut, ka iecerētais bizness nevar izdoties. Reizēm pietiek ar nelielu konsultāciju, lai cilvēks saprastu, ka viņa iecerētais bizness nevar izdoties, un viņš pasaka paldies par labo padomu. Darbs ir interesants, tas dod priekšstatu par visu, kas notiek rajonā. Ļoti bieži bankas klienti ienāk aprunāties tūri cilvēciskā plāksnē, uztic savas bažas, dalās priekā par veiksmēm.

Nevaru atbildēt, pēc kādiem rādītājiem mans darbs būtu vērtē-

jams, jo izsniegto kredītu daudzums un apjoms ir bankas komercnoslēpums. Varbūt drīzāk — pēc attieksmes pret klientu? Bet tas nav tikai mans nopelns. Pozitīva attieksme pret klientu raksturīga visai mūsu bankas filiālei, katram tās darbiniekam, kā arī filiāles vadītājam. Domāju, ka klienti par to jau sen pārliecinājušies, ka esam labs un draudzīgs kolektīvs, kurš nešķiro klientus ne pēc materiālā stāvokļa, ne pēc citiem kritērijiem.

— Visi domājošie un uzņēmīgie kaut ko jau ir uzsākuši, pārējie — aizbraukuši uz ārzemēm, bet vēl viena daļa iedzīvotāju nekad neko tā arī neuzsāks, jo viņiem ir labi tā, kā ir. No kurienes jums rodas šie topošie uzņēmēji?

— Lai palielinātu jauno uzņēmēju skaitu, Hipotēku banka arī šogad Latvijas reģionos veica to cilvēku, kuri vēlas dibināt jaunus uzņēmumus, apmācību. Tagad banka viņiem aizdevumus piedāvā uz atvieglotiem noteikumiem.

Hipotēku banka kredītē galvenokārt nekustamā īpašuma iegādi un remontus, lauksaimniecības inventāra, zemes iegādi. Esam realizējuši vairākas programmas, ko citas bankas nepiedāvāja, piemēram, lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādi ar četrus procentu, investīciju kredītu ar piecu procentu likmi, ko, diemžēl, cilvēki izmantoja visai kūtri. Pēdējos gados aizdevumu procentlikmes dubultojušās, tagad zemes pirkšanai tiek piedāvāts komerckredīts ar 12 — 16 procentu likmi. Sakarā ar inflācijas ierobežošanu pēdējā laikā stingrāki kļuvuši noteikumi aizdevuma izsniegšanai cilvēkiem ar vidējiem ienākumiem mājokļu iegādei. Nepieciešama līdzdalība desmit procentu apmērā, bet jaunām ģimenēm šādas summas visbiežāk nav. Uzskatu, ka patēriņa kredīta ierobežošana valstī ir pareiza, jo ļoti daudzi cilvēki ir samērā vieglprātīgi. Aizņemas lielas summas nekustamā īpašuma iegādei, nerēķinoties ar savu maksātspēju, jo uzskata, ka jebkurā gadījumā varēs savu dzīvokli vai māju pārdot par tikpat augstu vai vēl augstāku cenu nekā nopirkts. Diemžēl cenas nekustamā īpašuma tirgū kritas, un šiem kredītaņēmējiem var rasties ievērojamas grūtības ar parāda atdošanu.

Mūsu banka vienmēr ir stingri sekojusi cilvēka maksātspējai, tāpēc tādu problēmu, ko rada neatgrieztie kredīti, mums nav. Aizdevumu ziņā esam konservatīva un stingra banka.

Priecājos, ka, salīdzinot banku rādītājus pa rajoniem, ir redzams, ka Preiļu rajons Latgalē ir viens no attīstītākajiem, šeit pastāv un darbojas lielas zemnieku saimniecības, mežizstrādes un citi uzņēmumi, un daļēji tas ir arī mūsu bankas nopelns, kas to sekmējis ar savu kredītiem politikku.

L.Rancāne

Ārvalstu investori iesaka būtiski pārveidot Latvijas nodokļu sistēmu

Viens no cēloņiem šobrīd Latvijas tautsaimniecībā vērojama izaugsmes nesabalansētībai ir nodokļu sistēmas nepilnības, tādēļ šī sistēma ir fundamentāli jāpārveido, uzskata Ārvalstu investoru padome Latvijā (AIPL).

Ārvalstu investoru skatījumā, iedzīvotāju ienākumu nodokļa (IIN) likmi vajadzētu pazemināt no 25% līdz 15% un paaugstināt ar nodokli neapliekamo minimumu. Apsverama būtu arī sociālā nodokļa samazināšana.

Savukārt pievienotās vērtības nodoklis (PVN) būtu jāpaaugstina līdz 20%-22%. Varētu diskutēt par iespēju to diferencēt dažādām precēm, piemēram, pirmās nepieciešamības precēm.

Pēc investoru domām, jāpaaugstina akcīzes nodokļu likmes degvielai, alkoholam un tabakai, turpinot pakāpenisku nodokļu pieaugumu arī pēc tam, kad tiks izpildītas Eiropas Savienības (ES) pievienošanās līgumos noteiktās normas.

Tāpat straujāk jātuvinā tirgus vērtībai nekustamā īpašuma nodokļa (NIN) aprēķināšanas bāze — kadastrālās vērtības un jāapliek ar NIN privātpersonām piederošās dzīvojamās platības, uzskata AIPL.

Laikā, kad valsts ar ļoti augstiem nodokļiem apliek mobilo resursu — darbaspēku, tikpat kā netiek apliekts vismazāk mobilais resurss — nekustamais īpašums. Tādējādi ne tikai tiek palaistas garām iespējas papildināt valsts budžetu ar viegli administrējamiem nodokļu ieņēmumiem, bet zems NIN arī veicina neefektīvu zemes izmantošanu.

NIN par zemi nereti ir simbo-

lisks, jo kadastrālās vērtības daudzārt atpaliek no tirgus vērtības. Turklāt privātpersonām vispār nav jāmaksā NIN par dzīvojamajām telpām, līdz ar to ļoti vērtīgi īpašumi vispār netiek aplikti ar nodokli. Ļoti nelogiška situācija, kad tajā pašā laikā uzņēmumiem par savām telpām NIN ir jāmaksā, tas samazina šo uzņēmumu konkurētspēju, norāda AIPL.

Nodokļu sistēma uzlabojama, ne tikai mainot nodokļu likmes, bet arī uzlabojot nodokļu iekasēšanas procesu, piemēram, samazinot nepieciešamību fiziski apmeklēt Valsts ieņēmumu dienestu (VID), samazinot gadā veicamo nodokļu maksājumu skaitu, kā arī mainot VID attieksmi pret uzņēmējiem kopumā.

AIPL ir atzinusi, ka viens no cēloņiem šobrīd Latvijas tautsaimniecībā vērojama izaugsmes nesabalansētībai un vairākiem nelabvēlīgiem ilgtermiņa procesiem ir deformēti ekonomiskie stimuli, kurus rada nodokļu sistēmas nepilnības. Sistēma ir atpalikusi no vispārējā ekonomikas attīstības procesa un pat to kavē, nenodrošinot atbalstošu vidi sabalansētai ilgtermiņa izaugsmei. Tādēļ šī sistēma ir fundamentāli jāpārveido, tajā veicot vairākas savstarpēji saskaņotas izmaiņas, kuras jāsteno vienlaicīgi.

Nodokļu reforma stimulēsot uzņēmumus ieguldīt eksportspējīgu preču un pakalpojumu ražošanā, mazinās stimulus izvairīties no nodokļiem, padarot efektīvāku konkurenci, un sabalansēs ekonomikas attīstību un padarīs to ilgtspējīgu, uzskata investori. Tāpat reforma veicinātu uzkrājumu veidošanos, tādējādi palielinot ekonomikas noturību pret cikliskajām svārstībām un mazinot sa-

biedrības novecošanās radīto finansālo spriedzi.

Arī darbinieki reformas rezultātā tiktu stimulēti ieguldīt savā izglītībā un prasmēs, jo, samazinoties darbaspēka nodokļiem, pieaugs viņu saņemtās ekonomiskā radītās pievienotās vērtības daļa. Mazinātos arī darbaspēka emigrācija, domā AIPL.

Pārskatot nodokļu sistēmu, tiktu atbalstīta Latvijas pārtapsana no patēriņa ekonomikas par radošu ekonomiku ar ilgtspējīgas attīstības potenciālu, kuras centrā ir cilvēks, kā ir pasludināts Nacionālās attīstības plānā.

Istermiņa zaudētāji no reformas varētu būt personas, kurām pieder lieli nekustamie īpašumi un kurām NIN paaugstināšana radīs lielāku efektu nekā IIN samazināšana, norāda investori. Zaudējumus ciestu personas, kuras gūst ienākumus, kas netiek aplikti IIN, kuras tādējādi negūs labumu no IIN samazināšanas, un uzņēmumi, kuri līdz šim guvusi konkurences priekšrocības, izvairoties no nodokļu maksāšanas.

Taču ilgākā laika posmā sākotnējie zaudētāji izjutīs straujas un sabalansētas ekonomikas izaugsmes pozitīvo ietekmi, uzsver investoru padome.

Tiek uzsvērts, ka pašreizējā sistēma ir postoša to iedzīvotāju labklājībai, kuri nav paspējuši kļūt par savu mājokļu īpašniekiem un kuru ienākumus veido algots darbs. Sistēma apkrauj viņus ar augstiem nodokļiem un veicina nesamērīgu mājokļu cenu celšanos, jo līdz nesēnai pagātnei ar nodokļiem netika aplikti gūtie ienākumi no spekulācijas ar nekustamajiem īpašumiem.

Provizoriski novērtējumi parādot, ka izteiktie priekšlikumi neatstātu būtisku negatīvu ietekmi uz

valsts ieņēmumiem. Tā PVN paaugstināšana līdz 20% varētu paaugstināt tā ieņēmumu īpatsvaru IKP par 0,9%, bet IIN samazināšana līdz 20% samazinātu ieņēmumus par 1,2% no IKP. NIN devums budžetā šī gada 1. ceturksnī bija tikai 0,61%, taču esot skaidrs, ka šo devumu ir iespējams paaugstināt pat vairākkārtīgi.

Kā norāda investoru padome, sistēma ir fundamentāli jāpārveido, tajā veicot vairākas savstarpēji saskaņotas izmaiņas, kuras jāsteno vienlaicīgi. Tad šīm izmaiņām būs vislabvēlīgākā ietekme uz ekonomikas izaugsmi un arī būs vieglāk panākt tām politisku atbalstu.

Investori prognozē, ka mēģinājumi ieviest izmaiņas atsevišķi cietīs neveiksmi, jo tie gan destabilizētu ekonomiku, gan izraisītu politisku pretestību. Nodokļu reformas galvenajam virzienam jābūt darbaspēka nodokļu samazināšanai un patēriņa nodokļu, tostarp NIN palielināšanai.

Tā kā kopējais nodokļu slogs Latvijā ir zems (trešais zemākais ES), to samazināt nav nepieciešams, taču tā pārstrukturēšana ir neatliekams uzdevums. Pārskatot nodokļu sistēmu, tiktu atbalstīta Latvijas pārtapsana no patēriņa ekonomikas par radošu ekonomiku ar ilgtspējīgas attīstības potenciālu, kuras centrā ir cilvēks, kā ir pasludināts Nacionālās attīstības plānā.

Kā uzsver investori, šie priekšlikumi pirmkārt nav centieni mazināt šobrīd vērojamo izaugsmes nesabalansētību, galvenais ieguvums no šādas reformas būtu stabila pamata veidošana labklājībai nākotnē.

Nodokļu sistēmai ir jāatalgo tie, kuri iegulda zināšanās, pacietīgi attīsta savas prasmes, veido uz-

krājumus nākotnei. Latvijai nepieciešama līdzsvarota, ilgtspējīga, policentriska un strauja attīstība.

Lai to panāktu, jāveido atbilstoša mājsaimniecību un uzņēmumu ilgtermiņa motivācija, kas panāktu līdzsvarotu iekšzemes pieprasījuma un eksporta sektoru attīstību, kas bremsēs pieprasījuma virzītu inflāciju, mazinās tekošā konta deficītu, palielinās ekonomikas izturību pret dažādiem šokiem. Tāpat augstākus iedzīvotāju ienākumus, kas neapdraud uzņēmumu konkurētspēju, kā arī tiek ne tikai iztērēti, bet arī uzkrāti un investēti.

Investori atzīmē, ka izteiktie priekšlikumi nav centieni no jauna izgudrot velosipēdu. Nodokļu nastas pārdale no tiešajiem uz netiešajiem nodokļiem vērojama visā pasaulē, jo netiešo nodokļu negatīvā ietekme uz stimulu strādāt un investēt ir mazāka. Šo procesu veicina arī pieaugošā kapitāla un darbaspēka mobilitāte un tās radītās grūtības nodokļu iekasēšanas procesā. Lai sagatotu un paaugstinātu ekonomikas starptautisko konkurētspēju, Latvijai šīm tendencēm ir jāseko, uzsver AIPL.

Ārvalstu investoru padomē apvienojušās lielākās ārvalstu firmas, kas veikušas nozīmīgas tiešās investīcijas Latvijā, kā arī septiņu valstu tirdzniecības palātas Latvijā. Organizācija oficiāli dibināta 1999. gada 27. janvārī ar mērķi uzlabot uzņēmējdarbības vidi valstī, veidojot aktīvu un atklātu dialogu ar valdību. AIPL rīko regulāras augstākā līmeņa tikšanās ar Latvijas valdību, lai pārrunātu un konstruktīvi diskutētu par aktuālajiem uzņēmējdarbības vides sakārtošanas jautājumiem valstī.

Valdībai jābūt citai, gatavai strādāt sarežģītos ekonomiskajos apstākļos

Apvienības «Tēvzemei un brīvībai»/LNNK priekšsēdētājs, Eiropas Parlamenta Transporta un tūrisma komitejas deputāts Roberts Zile (attēlā), 19. oktobrī tikās ar Preiļu novada domes priekšsēdētāju Aldi Adamoviču un novada domes priekšsēdētāja vietnieku Oļegu Hlebņikovu, kā arī ar «Tēvzemei un brīvībai/LNNK» Preiļu nodaļu. Preiļu novada domē Roberts Zile iepazīnās ar jau paveiktajiem un pašlaik realizētajiem projektiem, kuros ieguldīts ES finansējums, uzklaušija novada domes vadības turpmākās ieceres, apskatīja novada izglītības iestādes, jauno bibliotēku.

Roberta Ziles vizīte Preiļos laikā ziņā sakrita ar iepriekš neprognozētiem politiskiem notikumiem valstī, kas bija Ministru prezidenta Aigara Kalviša neveiksmīgi mēģinājumi stabilizēt valdību. 19. oktobrī no Tautas partijas tika izslēgts reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Aigars Štokenbergs, pieprasot viņa demisiju, par savu atkāpšanos paziņoja ārlietu ministrs Artis Pabriks (TP). Pirms tam no premjera piedāvājuma ieņemt ekonomikas ministra vietu atteicās Einārs Cilinskis (TB/LNNK), vienlaikus tika likvidēts īpašu uzdevumu ministra ES līdzekļu apguves lietās postenis. Savukārt nākamā gada budžeta apspriešana padziļinājusi sociālo spriedzi

sabiedrībā, kā rezultātā iedzīvotāji pulcējās uz protesta akciju, kas vērienīguma ziņā bija pirmais lielākais mitings pēc neatkarības atgūšanas.

Kāpēc valstī radusies krīzes situācija un kā no tās iziet, «Novadnieks» jautāja Robertam Zile, kurš pirms 9. Saeimas vēlēšanām bija tēvzemeņu izvirzītā kandidātūra premjera amatam, bez tam pazīstams ar savu sagatavoto ekonomisko programmu, kas gan neguva valdības atbalstu.

— Runājot par ekonomiskām lietām, mūsu apvienībai bija jāizvēlas, vai nu ejam valdības sastāvā un kaut ko no savas programmas izpildām, vai paliekam opozīcijā un vispār nerealizējam neko. Tas, ko izdevās īstenot, attiecas uz otrā

un trešā nekustamā īpašuma reģistrāciju, uz to, ka, bankā ņemot aizdevumu, jāuzrāda reālie ienākumi un tamlīdzīgi. Taču neizdevās panākt izmaiņas saistībā ar nekustamā īpašuma nodokli un citās lietās, jo, strādājot koalīcijā, nākas meklēt kompromisu. Domāju, ka laiks šajā ziņā ir pagājis neveiksmīgi, un finansu ziņā situācija Latvijā nav labvēlīga. To var novērtēt arī tie, kas ir ņēmuši kredītus no bankām un tagad izjūt, cik izaugušas procentu likmes. Tās ir sekas tam, ka tajā laikā, kad ar nodokļu sistēmas izmaiņu varēja kaut ko vērst par labu, tas netika darīts. Taču, kas attiecas uz mūsu ekonomisko programmu, ja mēs būtu palikuši opozīcijā, tad nebūtu spējuši izdarīt neko. Jau iepriekšējās Saeimas pieredze ir tāda, ka, ja opozīcijā esošie deputāti kaut ko sagatavo un iesniedz Saeimai, tas tiek izbalots un netiek ņemts vērā. Politika ir politika, un, kamēr pastāv koalīcijas valdības, labāk atrasties valdībā.

Kas attiecas uz politisko krīzi, teica Roberts Zile, tad pēdējā nedēļā noticis tik daudz pavērsieni, īpaši piektdienas rītā, un šie notikumi apliecina to, ka pienācis laiks mainīt valdību. Es piekrtu

Aigaram Kalvitim, ka jāpabeidz budžeta pieņemšana, uzsvēra Roberts Zile, un būtu labi, ja to izdotos izdarīt ar lielu budžeta pārpalikumu, taču cita lieta, ka, neko nemainot, nevar atgūt uzticību. Tajā pašā laikā viņš atzina, ka noteikti ir pret kaut kādām drastiskām metodēm, piemēram, pret Saeimas atlaišanu, jo tādā gadījumā pāris mēnešus līdz nākošajām vēlēšanām valsti valdītu sajuks. Duļķainos ūdeņos viegli makšķerēt, tālāni teica Roberts Zile, un «maksšķernieki» atrastos, gan no tautas puses, kas nebūtu tas sliktākais variants, gan arī daudz slīpētāki «maksšķernieki». Tik lielus satricinājumus nevajadzētu radīt, bet tas, ka valdībai ir jābūt citai, arī ir skaidrs. Man ir cilvēcīgi žēl Aigara Kalviša, sacīja Roberts Zile, bet šajā situācijā viņš vairs nevar atgūt pozīcijas un garantēt stipru valdību, kādai tai jābūt, arī ņemot vērā Starptautisko valūtas fondu, kas nākamgad Latvijai ekonomikai prognozē mazāku kopprodukta pieaugumu nekā pašlaik. Ja valdība nebūs stipra, tā netiks galā ar šīm problēmām.

Uz «Novadnieka» jautājumu, kā apturama inflācijas celšanās, Roberts Zile atbildēja, ka Latvijā nau-

da ielūst ļoti lielos apmēros gan ar banku starpniecību, gan arī bez tās. Tā plūda turp, kur bija mazākie nodokļi, bet mazākie nodokļi bija Latvijā, kur notika milzīgi darījumi ar nekustamajiem īpašumiem. Ļoti daudz naudas apgrozās arī uzņēmumu darījumos. Mēs ļāvām valstī ielūst naudai un sacelt cenas, tajā pašā laikā nebija paredzēti ienākuma nodokļi no kapitāla un netika samazināti iedzīvotāju ienākuma nodokļi no darba samaksas un sociālie maksājumi. Cilvēki masveidā devās darbā uz ārzemēm, un mēs nonācām strupceļā. Izmaiņas nodokļu sistēmā bija labākās zāles inflācijas samazināšanai, bet ne apturēšanai, jo to ietekmē arī ārēji apstākļi, piemēram, atkarība no gāzes cenām. Roberts Zile teica, ka nākotnē prognozē dubultu gāzes cenu pieaugumu, un bēdīgi, ka inflācija visvairāk skar vismazāk nodrošināto sabiedrības daļu.

«Novadnieks» Roberta Ziles uzmanību pievērsa uz vairākiem jautājumiem, kas skar satiksmi, sabiedrisko transportu un Preiļu rajona iedzīvotājiem rada diskomfortu.

Grāmatas «Trušu audzēšana» autors – prelietis Dzintars Rancāns

Nesen Madonā, bet jau šonedēļ, 25. oktobrī paredzētajā seminārā truškopjiem, Preiļos notiks grāmatas «Trušu audzēšana» atvēršanas svētki. Latvijas sīkdzīvnieku audzētāju biedrības «Trusis un citi» vadošo speciālistu sagatavotās un ar Zemkopības ministrijas Lauku atbalsta dienesta palīdzību finansētās grāmatas autors ir arī Preiļu rajonā un Latgalē pazīstamais truškopis **Dzintars Rancāns**, kurš kopā ar savu kolēģi Mirdzu Siliņu pēc ilgiem gadiem nozares interesentiem sagatavojis izdevumu par trušu šķirnēm, to turēšanas un barošanas ipatnībām, slimībām, vērtēšanu, trušu ģenētiku un selekciju, kā arī atražošanu un audzēšanas rentabilitāti.

Pirms grāmata nāk pie lasītājiem, Dzintars Rancāns «Novadniekam» pastāstīja par tās tapšanu un izklāstītajiem tematiem.

Ideja, ka truškopjiem nepieciešama jauna grāmata par nozares aktualitātēm, bija jau sen, jo pēdējais specializētais izdevums tika izdots 1994. gadā. Pa šo laiku daudz kas mainījies, Latvijā ieviestas jaunas trušu šķirnes. Daļa no grāmatā ietvertajiem materiāliem bija jau uzrakstīti pirms pāris gadiem un publicēti specializētajos nozares žurnālos. Šogad pavasarī ar kolēģi, biedrības «Trusis un citi» vadošo speciālistu Mirdzu Siliņu nolēmām, ka vajag nopietni ķerties pie grāmatas sagatavošanas. Izmantotajam aptuveni 30 dažādu literatūras avotus, iekļāvām savu pieredzi.

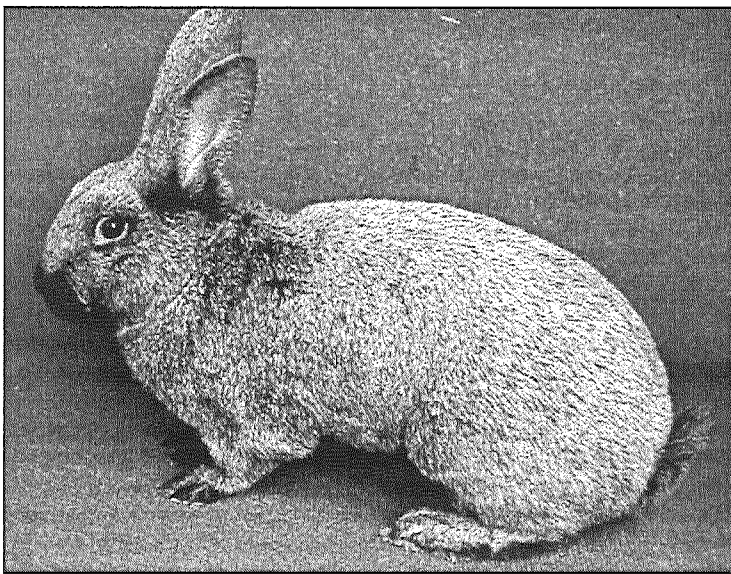
Dzintars Rancāns stāsta, ka viņa pārziņā bijušas grāmatas noda-

las par trušu bioloģiskajām ipatnībām. Liela vieta izdevumā atvēlta ganāmpulka atražošanas problēmām, plaši iztirzāta trušu ēdināšana. Apkopoti arī materiāli par trušu gaļas ražošanas efektivitāti un izplatītākajām trušu slimībām. Attiecībā uz pēdējo tēmu truškopības speciālists uzsver, ka grāmatā interesenti var iepazīties ar vairākām slimībām, kuras laboratoriski Latvijā vēl nemaz nav apstiprinātas, bet var tikt konstatētas, jo sastopamas Eiropas valstu lielfermās.

Grāmata «Trušu audzēšana» noderēs gan iesācējiem, gan arī tiem, kuri nodarbojas ar komerc-truškopību un kuru fermās visi darba procesi virzīti uz maksimālu produkcijas iegūvi un realizāciju. Vairākas nodaļas būs saistošas arī lauksaimniecības studentiem un profesionālo skolu audzēkņiem.

Jauniznākusi grāmata Dzintaru

● Šampanas trusis, kas Austrālijā kļuvis par kaitnieku.

Rancānu ir mudinājusi sākt darbu pie vēl viena izdevuma, kam jau zināms nosaukums «Pundurtrušu pasaulē». Tas būs stāsts par mājas miluļiem, kas sabiedrībā kļūst arvien populārāki.

Fragments no Dzintara Rancāna un Mirdzas Siliņas grāmatas «Trušu audzēšana»

Trusis zooloģiskajā sistēmā

Pirmo reizi trušus pieradināja Ķīnā un Spānijā. Jau 6. gadsimtā pirms mūsu ēras ķīniešu filozofs Konfūcijs minēja, ka trušus var upurēt dieviem, kā arī stāstīja par trušu kopšanu.

Viduslaikos trušu pieradināšanai (audzēšanai) izšķiroša nozīme bija klosteriem, jo ēdienu, kas pa-

gatavots no vēl nedzimuša trusēna gaļas uzskatīja par diētisku, kas pilnībā apmierināja mūkus.

Par savvaļas truša dzimteni uzskata Āziju. No turienes tas izplatījās Āfrikā un Eiropā. Par trušu centru kļuva Pireneju pussala. Arheoloģiskie izrakumi liecina, ka trušu domestikācijas process sākās 2500 līdz 1800 gadus pirms mūsu ēras. 4500 līdz 2500 gadus pirms mūsu ēras Pireneju pussalas iedzīvotāji jau veica savvaļas trušu izķeršanu turēšanai iežogojumos. Tā truši tika domesticēti Spānijā.

Sākot ar 2. gadsimtu līdz mūsu ērai, romieši un francūži trušus jau turēja speciālās audzētavās. Vācijā truši tika ievesti 12. gadsimtā.

Amerikā ir tā sauktie ūdens un purva savvaļas truši. Tie dzīvo

ūdenskrātuvju krastos, labi prot peldēt un bīstamos brīžos glābjas ūdenī.

Savvaļas trušiem ir ap 20 pasugu. Galvenokārt tie atšķiras ar dzīves vietu. Daži mit sausos, kalnainos rajonos, citi – zemās, purvainās vietās. «Zemieņu» trušiem ir ļoti biezs apmatojums uz ķepām, kas ļauj pielāgoties mitrumam.

Savvaļas truši dzīvo grupās pa 2 – 4 īpatņiem, dažreiz veido lielas kolonijas, rok alas. Tie ir pelēkā zaķa krāsā, dzīvsvars 2 – 3 kg, ķermeņa garums 40-45 cm.

Pie labvēlīgiem apstākļiem (klimats, pietiekošs zāles daudzums) mātītes dzemdē lielu trusēnu skaitu. Tā, piemēram, 1959. gadā uz Austrāliju tika atvesti 16 truši no Francijas (Šampanas šķirne) un izlaisti brīvē. Pašlaik tie ir tā savairojušies, ka kļuvis par ienaidniekiem lauksaimniecībā (noēd sējumus, ganības), jo viņiem nav dabisko ienaidnieku – vilku un lapsu. Gada laikā vienai mātītei dzimst līdz 40 trusēnu. Austrālieši tagad mēģina trušus likvidēt ar dažādām metodēm (ķīmijas pielietošanu, plēsīgo zvēru ieviešanu, žogu celšanu). Tika izlaisti arī ar miksomatozi (bistama infekcijas slimība) slimi dzīvnieki. Slimība likvidēja gandrīz visus trušus, taču vairāki dzīvnieki to pārslimoja un ieguva imunitāti. Garausi atkal sāka vairoties un nu jau ir sasnieguši 400 miljonus. Pašlaik speciālisti ir ieguvuši virusu, kas maina gēnu kārtību hromosomās, un tādā veidā tiek traucēta dzīvnieku vairošanās.

Uzlabosies dzīvnieku liemeņu kvalitāte gaļas ieguves uzņēmumos

Zemkopības ministrija (ZM) izstrādājusi Ministru kabineta noteikumu projektu «Noteikumi par dzīvnieku liemeņu apstrādes kvalitāti, klasifikāciju un marķēšanu un kārtību, kādā novērtējama dzīvnieku liemeņu atbilstība apstrādes kvalitātes un klasifikācijas prasībām un kādā tiek vākta un apkopota informācija par dzīvnieku liemeņu cenām», ko izsludināja valsts sekretāru sanāsmē, informē ZM Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja vietniece Solveiga Lazovska.

Ministru kabineta noteikumu projekts ir izstrādāts, apvienojot prasības par dzīvnieku liemeņu klasifikāciju un cenu ziņošanu vienā normatīvā aktā. Projekta mērķis ir uzlabot un pilnveidot liemeņu klasifikācijas un cenu ziņošanas sistēmu Latvijā un nodrošināt liellopu un cūku liemeņu apstrādes kvalitātes, klasifikācijas, marķēšanas un cenu ziņošanas prasību ieviešanu gaļas ieguves uzņēmumos saskaņā ar Eiropas Savienības (ES) normatīvajiem aktiem. Tāpat izstrādātais normatīvais akts turpinās informācijas ap-

nu ziņošanas prasību izpildes valsts uzraudzību un kontroli veiks Pārtikas un veterinārais dienests. Valsts aģentūra «Lauksaimniecības datu centrs» savāks informāciju no kautuvēm par liemeņu klasifikācijas rezultātiem un cenām. Savukārt Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts būs atbildīgs par cenu informācijas apkopšanu Latvijā un tās nosūtīšanu Eiropas Komisijai.

maiņu starp dzīvnieku liemeņu un cenu ziņošanas sistēmā iesaistītajām valsts pārvaldes, administrēšanas un kontroles iestādēm.

Normatīvā akta ieviešana veicinās uzņēmēju atbildību un vienlīdzību pienākumu izpildē, kā arī nodrošinās informācijas apmaiņu starp kautuvi un dzīvnieku īpašnieku. Tas sekmēs norēķinu sistēmas pilnveidošanu, dzīvnieku īpašniekam saņemot taisnīgu samaksu par dzīvnieka liemeni atbilstoši klasifikācijas rezultātiem un svaram.

Projektā paredzēts, ka dzīvnieku liemeņu apstrādes kvalitātes, klasifikācijas, marķēšanas un ce-

Noteikumu projektā noteiktas liellopu un cūku liemeņu apstrādes kvalitātes, klasifikācijas un marķēšanas prasības gaļas ieguves uzņēmumos jeb kautuvēs. Tāpat noteikta kārtība, kādā novērtējama dzīvnieku liemeņu atbilstība apstrādes kvalitātes un klasifikācijas prasībām, kā arī kārtība, kādā tiek vākta un apkopota informācija par dzīvnieku liemeņu cenām. Dokumenta projektā arī noteikta dzīvnieku liemeņu klasificētāju un inspektoru apmācības un sertificēšanas kārtība par dzīvnieku liemeņu klasifikāciju, klasifikācijas rezultātu un cenu ziņošanu.

Vērtēja paveikto projekta ietvaros

Pagājušajā nedēļā notika nacionālās programmas «Lauksaimnieku konsultāciju un saimniecību paplašināšanās pakalpojumu dienestu izveidošana» projekta «Lauku saimniecību konsultatīvās sistēmas izveide» uzraudzības grupas sēde, kurā tika novērtēts šogad paveiktās sistēmas ieviešana.

Kā «Novadnieku» informē Zemkopības ministrijas preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Dagnija Muceniece, lauku saimniecību konsultatīvā sistēma palīdz lauksaimniekiem pēc iespējas precīzāk izprast savstarpējās atbilstības prasības un to, kas jādara, lai šīs prasības ievērotu.

Sākot ar 2009. gadu, gaidāmas izmaiņas atbalsta maksājumu saņemšanas nosacījumos par laba lauksaimniecības un vides stāvokļa nodrošināšanu. Lai saņemtu tiešos maksājumus un atsevišķus Lauku attīstības pasākumu maksājumus, lauksaimniekiem būs jāievēro savstarpējās atbilstības pārvaldības prasības saskaņā ar Eiropas Padomes regulu nr. 1782/2003.

Lauksaimnieku konsultatīvā sis-

tēma ir jāizveido katrā Eiropas Savienības dalībvalstī. Lai nodrošinātu Latvijas saimniecību darbības pielāgošanu ES prasību standartiem un veicinātu sabiedrības izpratni par tiem, Zemkopības ministrija tika izstrādāts nacionālās programmas «Lauksaimniecības konsultāciju un saimniecību paplašināšanās pakalpojumu dienestu izveidošana» projekts «Lauku saimniecību konsultatīvās sistēmas izveide». Pašlaik ministrija ir sagatavojusi un tuvākajā laikā Ministru kabinetā iesniegs rīkojuma projektu «Kārtība, kādā tiek nodrošināta savstarpējās atbilstības konsultāciju pakalpojumu sniedzēju atzišana un darbība».

Zemkopības ministrija ar Vides ministriju un citām institūcijām strādā pie savstarpējās atbilstības prasību kopuma izstrādes, kas būs saistošs lauksaimniekiem, pretendējot uz tiešajiem maksājumiem un atsevišķiem lauku attīstības plāna pasākumiem. Plānots, ka 2008. gadā tiks pieņemti MK noteikumi, kuros tiks iekļauts savstarpējās atbilstības prasību kopums, kā arī tiks noteiktas savstarpējās atbilstības piemērošanā iesaistīto kontroles iestāžu atbildības jomas un funkcijas.

Teritoriālā komisija gādās, lai uzlabotu rajona iedzīvotāju imunizāciju

27. jūnijā Preiļu rajona padomes sēdē tika pieņemts lēmums rajonā izveidot teritoriālo imunizācijas komisiju, kuras uzdevums būs nodrošināt difterijas epidēmijas apkarošanu, paaugstināt imunizācijas līmeni pret difteriju pieaugušo vidū. Komisija tika ievēlēta astoņu cilvēku sastāvā – Valsts aģentūras «Sabiedrības veselības aģentūra» (SVA) Rēzeknes filiāles Preiļos epidemioloģe Ilga Smāne, ģimenes ārste Svetlana Lioznova, SIA «Preiļu slimnīca» galvenā ārste Daina Pliča, SIA «Līvānu slimnīca» valdes priekšsēdētājs Vadims Krimans, Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, Preiļu novada domes izpilddirektors Vladimirs Ivanovs, Līvānu novada domes izpilddirektors Uldis Skreivers un rajona izglītības pārvaldes bērnu tiesību aizsardzības un pirmsskolas speciāliste Anita Džeriņa.

Pirms pāris nedēļām komisija pulcējās uz kopīgu sanākumi, kurā bija plānots izskatīt un apstiprināt darbības plānu, kā rīkoties, lai situāciju iedzīvotāju imunizācijas jautājumos rajonā uzlabotu.

Zemais imunizācijas līmenis rada draudus

SVA Rēzeknes filiāles Preiļos epidemioloģe un higiēnas ārste Ilga Smāne «Novadniekam» skaidro, ka situācija rajonā un valstī kopumā ir draudoša. – Difterija mūsdienās ir viena no nopietnākajām infekcijas slimībām. Tā ir infekcija, kas atstāj nopietnas sekas, var pat radīt invaliditāti vai smagākos gadījumos pat beigties ar nāvi. No saslimšanas pasargā tikai savlaicīga un regulāra vakcinācija. Imunizācijas valsts programma nosaka, ka imunizācijas līmenim pret difteriju un stinguma krampjiem pieaugušajiem Latvijā jābūt vismaz 90%. Preiļu rajonā šis rādītājs (pēc pagājušā gada datiem) ir ļoti zems – tikai 57,1%, — saka speciāliste.

Šī iemesla dēļ nepieciešama

daudz labāka starpnozaru sadarbība, tāpēc imunizācijas komisijā iekļauti ne tikai ārsti, bet arī lielāko pašvaldību pārstāvji, kuriem ne tikai jāanalizē veicamo pasākumu nepieciešamība un efektivitāte, bet jāsniedz arī savi priekšlikumi plāna pret difterijas vakcinācijas uzlabošanas izstrādei.

Sagatavotais pret difterijas pasākumu plāna projekts, kurā ietverti pašvaldībām un ārstniecības iestādēm veicamie uzdevumi, pagaidām nav apstiprināts, atzīst I.Smāne. Plāna projekta izpēti un priekšlikumu sagatavošana komisijas locekļiem būs sava veida mājasdarbs līdz nākamajai sanākumam. Kad plāns būs gatavs, tas tiks piedāvāts Preiļu rajona padomes izskatīšanai un akceptēšanai.

Situāciju nedrīkst atstāt pašplūsmā

— Mēs nedrīkstam situāciju atstāt pašplūsmā. Ir jārunā ar ģimenes ārstiem, jāinformē sabiedrība par nopietnajām sekām, kādas var iestāties, ja imunizācijas līmenis arī turpmāk būs tikpat

zems. Parasti ar difteriju slimo nevakcinēti cilvēki, kā arī tie, kuri imūnā sistēma ir novājināta, — bērni un cilvēki, kas sasnieguši 50 gadu vecumu.

Epidemioloģe uzsver, ka vakcinācija pret difteriju notiek bez maksas visiem iedzīvotājiem. Bērniem vakcināciju veic divu, četru, sešu, divpadsmit līdz astoņpadsmit mēnešu vecumā, bet pēc tam piecu gadu vecumā. Būtiskākais, ka imunitāte nesaglabājas visu mūžu, bet nepieciešama revakcinācija ik pēc 10 gadiem, tas ir, 15, 25, 35, 45 un tā tālāk gadu vecumā. Svarīgi zināt, ka, pārslimojot difteriju, neatīstās paliekoša imunitāte, kā tas ir citu infekcijas slimību gadījumos, piemēram, saslimstot ar ērcu encefalītu.

Stereotips par vakcinācijas neefektivitāti

I.Smāne, runājot par imunizācijas teritoriālās komisijas sēdes laikā apspriesto, atzīst, ka sabiedrībā izveidojies zināms stereotips. — Ir daļa cilvēku, kuri, piemēram, saņēmuši poti pret gripu, tomēr saslimst. Rodas pārliecība, kāpēc gan potēties, ja slimo tik un tā, varbūt infekcija mani nemaz neskars. Līdzīgs viedoklis ir arī daļai komisijas locekļu.

Pašreizējā situācija liecina, ka Latvijā ir vienīgā valsts Eiropā, kur pret difterijas imunizācijas līmenis ir tik zems. — Uz mums visi skatās kā uz bistamu infekcijas perēkli. Ja citās valstīs panākta šīs slimības pilnīga izskašana, Latvijā pērn bija vairāki des-

miti saslimšanas gadījumu. Sabiedrība, bet vispirms pašvaldību un izglītības iestāžu vadītāji, jāpārliecina, — jo zemāks imunizācijas līmenis, jo lielāks risks saslimt. Praktiski katrā rajona pašvaldībā ir ne tikai izglītības iestādes, bet arī pansionāti, sociālās iestādes. To vadītājiem būtu jāsaprot, ka šādos slēgtos kolektīvos saslimšanas gadījumā situācija var kļūt nopietna. Tāpēc nepieciešams uz vietas pārliecināties, kāds ir vakcinācijas līmenis, vai ir vakcinācijas pasēs. Nepieciešamas atbildīgās personas, kas mudinātu kolektīva locekļus veikt potes un atgādātu par revakcināciju.

Sabiedrībā trūkst informācijas un ticības

Teritoriālās imunizācijas komisijas sēdē tika secināts – sabiedrības lielākajai daļai trūkst informācijas par vakcinācijas nozīmību un ticības, ka potes palīdzēs izvairīties no saslimšanas un iespējamiem nozīmīgiem veselības traucējumiem.

Komisijas locekle, rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore arī pauž viedokli, ka cilvēkiem ir samērā negatīva un noraidoša attieksme pret vakcināciju, jo trūkst pārliecības, vai potēšanās gadījumā vakcina bijusi ietekami kvalitatīva un vai pēc tam organismā ir izstrādājušās nepieciešamās antivielas. Ja cilvēki saņem speciālistu izsmēlošu skaidrojumu par to, ka vakcinācija ir labas, ka tās pareizi uzglabātas un pārbaudītas, prettestības pret potēšanos nebūs.

SIA «Preiļu slimnīca» galvenā ārste Daina Pliča uzsver, ka pret-

difterijas vakcinācija ir valsts apmaksāta programma. Taču noteikt pašvaldību vai iestāžu vadītājus par atbildīgajiem un plānā ierakstīt, ka potēšanās veicama obligāti, var tikai tajā gadījumā, ja valstī sākas nopietna epidēmija. Pasreiz cilvēkiem jāsaprot, ka difterija ir smaga infekcija, ka iespējami nāves gadījumi, un potēšanās ir vienīgais variants, kā pasargāt sevi no saslimšanas vai arī slimības gadījumā pārslimot vieglāk.

— Nevienš mediķis nevar pieņemt galīgo lēmumu par kāda sava pacienta vakcināciju, bet gan skaidrot, stāstīt, pierādīt. Noteicējs par savu veselību tomēr ir cilvēks pats. Tāpēc ģimenes ārstu, Sabiedrības veselības aģentūras darbinieku un arī rajonā izveidotās imunizācijas komisijas uzdevums ir sabiedrību informēt un pārliecināt ar piemēriem. Visvairāk tas attiecas uz tā saukto riska grupām – pedagogiem, sabiedriskā transporta vadītājiem, apkalpojošās sfēras darbiniekiem, policistiem, ugunsdzēsējiem, kuriem ir lielāks risks saslimt.

□□□

Nākamajā teritoriālās imunizācijas komisijas sēdē pasākumu plāna projekts vakcinācijas uzlabošanai pret difteriju tiks vēlreiz apspriests. Valsts aģentūras «Sabiedrības veselības aģentūra» Rēzeknes filiāles Preiļos epidemioloģe Ilga Smāne cer, ka izdosies vienoties un izstrādāt plānu, kas būs pietiekami reāls un iedarbīgs, lai Preiļu rajonā situācija vakcinācijas jautājumos uzlabotos un draudi lielai daļai iedzīvotāju saslimt ar difteriju mazinātos.

L.Kirillova

Jauno didžeju konkurss Livānos

Skolēnu rudens brīvdienas priekšvakarā 18. oktobrī Līvānu bērnu un jauniešu centrs rīkoja gadskārtējo jauno didžeju konkursu «Dj Līvāni 2007», «Novadnieku» informē Daina Kursīte, LBJC metode. Konkurss, kurš norisinājās bijušā kinoteātra «Ātpūta» telpās, klātesošajai jauniešu publikai un žūrijai savu didžeja talantu un stilu demonstrēja 9 puīši divās vecuma grupās: jaunākajā grupā (14–17 gadi) – Māris Graudiņš (Dj Maaren), Raivis Lazdāns (Dj Rai – TB), Jurijs Volkovs (Dj Melkiy), Staņislavs Vitvickis (Dj ExteRic) un Jurijs Krukovs (Dj JeeKaY); vecākajā grupā (18–23 gadi) – Artūrs Poikāns (Dj Archy), Vitālijs Sulainis (Dj Lunatik), Nikita Bļinovs (Dj Duh) un Aleksandrs Bogdanovs (Dj 2man).

Gandrīz katrs dalībnieks atzina, ka galvenā motivācija piedalīties šajā konkursā ir parādīt savas spējas un arī iegūt konkursu pieredzi. Puīši konkursā spēlēja šobrīd populāru klubu mūziku, — electro, house, techno, progressive house dažādu autoru (Deadman#5, Austin Leeds, David Guetta u.c.) versijās.

Lai gan visi dalībnieki bija vislabākie didžeji, arī šajā konkursā kā jau katrās sacensībās tika sadalītas godalgotās vietas. Jaunākajā grupā par titulu didžeju kļuva Dj Maaren (Māris Graudiņš), vecākajā grupā Dj Archy (Artūrs Poikāns). Arī vakara publikai bija savs vārds sakāms, un tā savu simpātiju balvu piešķīra Dj ExteRic (Staņislavam Vitvickim), kurš tikai par vienu publikas «balsi» bija apsteidzis Dj Melkiy (Juriju Volkovu). Bet pati galvenā «Dj Līvāni 2007» nominācija šogad tika piešķirta Artūram Poikānam, kurš sevi kā prasmīgu didžeju jau ir pierādījis daudzos jauniešu pasākumos.

Minifutbola turnīrs un rudens kross Aglonā

13. oktobrī Aglonā sporta hallē risinājās pirmais minifutbola turnīrs. Pietiecās sešas komandas, kuras tika sadalītas divās grupās. A grupā pirmo vietu ieguva Veterānu komanda, apspēlējot Šķeltovu ar rezultātu 3:2 un Jaunaglonu ar 7:0. Par otro vietu grupā un tiesībām iekļūt pusfinālā Jaunaglonā ar 4:2 uzvarēja Šķeltovu. B grupā pirmā vieta komandai Zabludovka, kas ar rezultātu 3:0 uzvarēja Juniorus un ar 5:2 Priežmales komandu. Otrā palika Juniori, kas ar 3:0 uzvarēja Priežmali. Par piekto vietu cīnījās Šķeltova, kas zaudēja Priežmalei ar 0:3.

Pirmajā pusfinālā starp Veterāniem un Junioriem pamatlaiks beidzās ar 2:2. Soda sitienuos pārkāpi izrādījās Juniori, uzvarot ar rezultātu 3:2. Otrajā pusfinālā Zabludovka neatstāja nekādas cerības Jaunaglonai – 3:1. Par trešo vietu cīnījās Veterāni, kas uzvarēja Jaunaglonu ar 4:3. Finālā Zabludovka savā cīņā pieveica Juniorus ar 2:1, kļūstot par turnīra uzvarētājiem.

Rezultatīvākais turnīra spēlētājs bija Pāvels Gorjačko, vērtīgākais turnīra spēlētājs – Gatis Ceveris. Par labāko vārtsargu atzīts Edgars Joksts.

18. oktobrī Aglonā pie Guļbinkas ezera risinājās rudens krosa mači. Bija ieradušies skrējēji no Preiļu 1. pamatskolas, Aglonas internātvīdusskolas, Aizkalnes, Vārkavas un pašmāju vi-

dusskolas sportisti. Vietu secība zēnu grupā (1998. gadā dzimušie un jaunāki): 1. vieta – J.Baranovskis (Aizkalne), otrā vieta – A.Ukins (Aglonas vidusskola), trešā – L.Meirulis (Aglonas vidusskola). Starp meitenēm labākie rezultāti ir sekojoši: pirmā vieta – P.Spolve (Aglonas vidusskola), otrā – A.Titova (Aglonas vidusskola), trešā vieta – L.Cerpakovska (Aglonas vidusskola).

Vietu secība starp zēniem (dzimuši 1996.–1997. gadā): pirmajā vietā – E.Podskočis (Aglonas vidusskola), otrajā vietā – G.Sparāns (Aizkalne), trešajā vietā – M.Kraševskis (Aglonas internātvīdusskola). Starp meitenēm pirmajā vietā A.Vargule (Aglonas vidusskola), otrajā vietā L.Rajecka (Aglonas vidusskola), trešajā vietā – K.Reča (Aglonas vidusskola).

Starp zēniem, kas dzimuši 1994.–1995. gadā, pirmajā vietā K.Kurmīšs (Aglonas vidusskola), otrajā vietā – R.Lazda (Aizkalne), trešajā vietā – A.Dzērkalis (Aglonas vidusskola). Meiteņu grupā pirmajā vietā – D.Valaine (Aglonas vidusskola), otrajā vietā – D.Devjatnikova (Preiļu 1. pamatskola), trešajā vietā – K.Sladze (Aglonas internātvīdusskola).

Starp 1992.–1993. gadā dzimušajiem zēniem pirmajā vietā – M.Bogdanovs (Aglonas vidusskola), otrajā – J.Kampāns (Aizkalne), trešajā – A.Linkevičs (Preiļu 1. pamatskola). Meiteņu kon-

kurencē pirmajā vietā – R.Buza (Aglonas internātvīdusskola), otrajā – A.Skrauča (Aglonas internātvīdusskola), trešajā – M.Bondarenko (Aglonas vidusskola).

Starp 1989.–1991. gadā dzimušajiem zēniem pirmajā vietā E.Prusakovs (Preiļu 1. pamatskola), otrajā – G.Sparāns (Vārkava), trešajā – A.Staskevičs (Aglonas vidusskola). Starp meitenēm pirmajā vietā ierindojās F.Stafecka (Aglonas internātvīdusskola), otrajā – V.Saļņikova (Aglonas internātvīdusskola), bet trešajā – D.Rudzīte (Aglonas vidusskola).

Starp vīriešiem veterāniem (dzimuši 1957.–1966. gadā) pirmajā vietā – L.Valdonis (Preiļi), otrajā vietā – A.Žugris (Preiļi), trešajā vietā – I.Sparāns (Vārkava). Starp krosistiem, kas dzimuši 1956. gadā un vecākiem, pirmajā vietā – A.Tuls (Aglona), otrajā vietā – F.Pušņakovs (Aglona). Labi startēja arī sievietes veterānes (dzimušas 1960. gadā un vecākas), labāko rezultātu parādīja Aizkalnes pamatskolas direktore M.Ložda.

27. oktobrī sportiskās aktivitātes Aglonā turpināsies ar atklāto čempionātu zolitē. Sākums pulksten 10.00 bārā «Turība», sīkaka informācija pa tālruni 29910288.

A.Kurmīšs,
Aglonas pagasta sporta organizators

Jauno vecāku pabalstu varēs saņemt arī par šogad dzimušajiem

Jauno vecāku pabalstu varēs saņemt arī tie vecāki, kuru bērni būs dzimuši šogad. Pabalsts attiecas ne tikai uz nākamgad dzimušajiem bērniem, bet arī uz tiem, kas 2008. gada 1. janvārī nebūs sasnējuši gada vecumu, «Novadnieku» informē Labklājības ministrijas (LM) Komunikācijas departamenta direktore Lele Rāfelde.

Nodarbinātie vecāki, kas patlaban saņem vai šogad sāks saņemt bērna kopšanas pabalstu par bērna kopšanu līdz viena gada vecuma, no nākamā gada bērna kopšanas pabalsta vietā saņems vecāku pabalstu.

Pabalsta apmēru pārrēķinās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA). Jaunais pabalsts vēl nav apstiprināts parlamentā, tādēļ precīza pabalsta piešķiršanas kārtība vēl nav noteikta, taču visdrīzāk tas notiks au-

tomātiski, un vecākiem nebūs jāraksta iesniegums vai jānodod uz VSAA nodaļu.

Atgādinām, ka valdība ir atbalstījusi Labklājības ministrijas sagatavotos grozījumus vairākos likumos, kas nosaka jauna sociālās apdrošināšanas pabalsta — vecāku pabalsta — ieviešanu.

Likumu grozījumi nosaka, ka no 2008. gada 1. janvāra jaundzimušā māte vai tēvs varēs saņemt vecāku pabalstu 70% apmērā no savas sociālās iemaksu algas. Jaunajam pabalstam nav noteikta maksimālā robeža, un tas līdzināsies algai, ko cilvēks saņem «uz rokas» pēc nodokļu nomaksas. Savukārt minimālais vecāku pabalsta apmērs sociāli apdrošinātiem vecākiem būs 63 lati. Vecāki, kas nav sociāli apdrošināti, tāpat kā līdz šim varēs saņemt bērna kopšanas pabalstu Ls 50 apmērā.

Jaunais vecāku pabalsts aizstās līdzšinējo bērna kopšanas pabalstu, ko izmaksāja no valsts pamatbudžeta. Ne-

mot vērā pamatbudžeta iespējas, bērna kopšanas pabalstam bija noteikts maksimālais apmērs – 392 lati mēnesī. Uzsākot pabalsta izmaksu no sociālās apdrošināšanas budžeta, tas tiks aprēķināts bez «griestiem», ņemot vērā katru individa veiktās sociālās iemaksas.

Vecāku pabalstu maksā, līdz bērns sasniedz viena gada vecumu.

Par bērna kopšanu no 1 līdz 2 gadu vecumam turpinās maksāt bērna kopšanas pabalstu Ls 30 apmērā.

Pēc LM prognozēm, vecāku pabalstu nākamgad vidēji mēnesī saņems gandrīz 12,9 tūkstoši cilvēku. Četru gadu laikā pabalsta saņēmēju skaits varētu pieaugt par gandrīz 4 tūkstošiem.

Par grozījumiem Valsts sociālo pabalstu likumā, likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu» un likumā «Par maternitātes un slimības apdrošināšanu» vēl jālemj Saeimai.

PREIĻU VĒSTURES UN LIETIŠKĀS MĀKSLAS MUZEJĀ

Mākslinieku plenērā taps jauni darbi

Ja pēc 21. oktobra Preiļos un apkārtnē redzēsiet virus ar krāsu kastēm, otām un molbertiem, tad ziniet – sācies kārtējais starptautiskais mākslinieku rudens plenērs. Kā informē Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja māksliniece Silvija Berezovska, visu nākamā nedēļu četri mākslinieki – Rēzeknes mākslas vidusskolas direktors Osvalds Zvejsalnieks, Rēzeknes domes galvenais mākslinieks Vladimirs Serkovs, preiļietis Jānis Plivda un viesis no Lietuvas Republikas Utenas rajona Jonas Pleckevičius — glezno ainavas. Rudenīgo laiku šoreiz izvēlējušies, lai savos darbos attēlotu mūsu pilsētu un tuvāko apkārtni savādākā gaismā. Iepriekš Preiļi fiksēti va-

saras krāsu bagātībā un rudens krāšņumā.

Plenēra noslēgumā, 26. oktobrī plkst. 16.00, paredzēta tā laikā tapušo darbu izstāde, kā arī tikšanās ar pašiem māksliniekiem.

Rudenīga, bet košu krāsu pārpilna izstāde

No 11. oktobra Preiļu kultūras nama otrā stāva izstāžu zālē *plaukst* ziedi un priecē košas ainavas. Līdz novembrim te vēl būs skatāma rudeniņa izstāde «Rudens mākoņu gaismās». Klusās dabas, ainavas un rudens ziedi – tā varētu raksturot lielāko vairumu izstādē redzamo darbu, krietna daļa no kuriem skatītāju vērtējumam izcelti no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājumiem un iepriekš maz rādīti.

Vairāku desmitu gleznu autori ir Latgales mākslinieki, gan tādi, kuri jau sen zināmi un publikas atzīti, gan tie, kuri vēl tikai iemanto mākslas pazinēju cieņu. Ar savu *puķaino* rokkrakstu atpazīstamas Helēnas Svilānes-Kuzminas gleznas, arī Jāņa Igovena darbi. Skatītājiem Preiļos mazāk zināmā Anna Laicāne un Juris Libeks uzrunā ar dažāda formāta ainavām, kurās atpazīstami Latgales skati. Pretī raugās «Saimnieks» — apaļi saulains ķirbis, kura autore ir Vija Stupāne.

Lielākā vairuma rudeniņa gleznu autors ir Preiļos dzīvojošais mākslinieks Jānis Plivda. Izstādē skatāmi laikā no 2000. gada tapušie darbi, kad Jānis vēl bija Latvijas Mākslas akadēmijas students, kā arī pavisam jauni gleznojumi. Ar krāšņām saulespuķēm izstādes apmeklētājus sveic arī Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja māksliniece, Latvijas Mākslas akadēmijas studente Silvija Berezovska.

L. Kirillova

● 2007. gadā tapusi Jāņa Plivdas glezna «Ziedi» ir viens no vietējā mākslinieka jaunākajiem darbiem. Foto: L. Kirillova

● Pirmo reizi muzeja apmeklētāji var novērtēt arī Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja mākslinieces Silvijas Berezovskas talantu. Skatītāju vērtējumam šoreiz «Saulespuķes».

PAŠVALDĪBĀS

Vārkavas pagastā

■ PAR ZIEMAS SALU NEUZTRAUCAS. Vārkavas pamatskola, pagastmāja un tautas nams ir ēkas, kur darbojas autonomā centrālā apkure. Ēku apsildīšanai tiek izmantota malka, apkures sezonas laikā nepieciešami vairāk nekā 250 kubikmetri šī kurināmā. Pašvaldības vadītājs Artūrs Štagars informē, ka sezona jau uzsākta, kurināmais ir pietiekamā daudzumā.

Kurināmā gādāšanu pagastā neatliek uz rudenī, jau pavasarī tika veikta cenu aptauja starp vietējiem zemniekiem, kuri ir ar mieru malku sagatavot jau vasarā. Cenas, salīdzinot ar pērnā gada sezonu, pieaugušas par vairākiem latiem kubikmetrā, taču kāpums nav tik straujš kā gāzei vai mazutam, secina pagasta padomes priekšsēdētājs.

Kurinātavu darbu nodrošina seši kurinātāji. Katru gadu pašvaldība apmaksā viņiem kursu un mācības, kas nepieciešamas pirms apkures sezonas uzsākšanas.

■ APKURES SISTĒMU REMONTĒJA PAŠI. Pusei pagasta padomes ēkas vasarā nomainīta apkures sistēma. Uzstādīti jauni radiatori, bet apkures caurules ierīkotas tā, lai būtu glīti un nebojātu telpu izskatu. Līdzekļi bijuši nepieciešami tikai materiālu iegādei, bet visus pārbūves darbus veikuši pagasta speciālisti. Pagasta padomes priekšsēdētājs skaidro, ka pašvaldībā strādā kvalificēti santehniķi, kas apkalpo arī skolu, ūdenstorni un attīrīšanas iekārtas.

■ CEĻMALAS KOPJ REGULĀRI. Vārkavas pagastā ir 63 kilometri pašvaldības ceļu. Ceļmalu kopšana notiek regulāri, ar to nodarbojas tikai viens cilvēks, bet tas ir pietiekami, lai grāvji neaizaugtu, secina pašvaldības vadītājs. Iegādāts krūmgriezis, motorzāģis, visu gadu citīgi strādājot var paspēt daudz, un cilvēkiem nav jāšūdzas, ka ceļmalu grāvji aizauguši un traucē drošai satiksmei.

Grāvmalu tīrīšanas laikā sagādātā malka tiek izmantota apkurei, bet krūmus, kas sakrauti kaudzēs, var pārstrādāt šķeldā.

■ PALĪDZĒS PAGASTA IEDZĪVOTĀJIEM. Novembrī pašvaldības iedzīvotāji pagasta padomē varēs iesniegt dažādus maksājumus apliecinātos dokumentus, kas saistīti ar veselības uzlabošanu šī gada laikā. Pēc A.Štagara teiktā, jau vairākus gadus pagasta padome pirms gada beigām, kad apkopota nepieciešamā informācija un zināmi budžeta līdzekļi, sniedz finansiālu palīdzību saviem iedzīvotājiem.

■ GATAVOJAS SVĒTKIEM. Pagastā sākusies gatavošanās gaidāmajiem valsts svētkiem novembrī – Lāčplēša dienai un Latvijas dzimšanas dienai. Tā ir stabila tradīcija, ka Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienas svinībās tiek suminātas pagasta ļaužu ģimenes, kas kopā saskanīgi nodzīvojušas ne tikai līdz zelta un sudraba kāzām, bet arī 10, 15 vai 20 gadus. Neskatoties uz to, ka pašlaik pensijā iedzīvotāji dodas pēc 62 gadu sasniegšanas, Vārkavā tiek sveikti arī tie pašvaldības ļaudis, kuri šogad atzīmē 55. vai 60. dzimšanas dienu. Cilvēkiem, kas dienas aizvada nenogurstoši strādājot, kaut reizi gadā jāpasaka paldies par viņu pūlēm, atzīst pagasta padomes priekšsēdētājs.

Aglonas pagastā

■ SVĒTKOS PASNIEGS PRĒMIJU. Līdz 9. novembrim pagasta padomē tiek gaidīti priekšlikumi kandidātūrām, no kurām pašvaldības deputāti izvēlēsies vienu. Jau vairākus gadus, svinot Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienu, ar pagasta padomes prēmiju 100 latu apmērā tiek sveikts kāds no pašvaldības iedzīvotājiem, kas pēdējā gada laikā devis vislielāko ieguldījumu sabiedrībai. Iepriekšējos gados šo balvu saņēmuši tādi pazīstami cilvēki kā, piemēram, Monika Rivare, Marta Beķere un Anita Bartuša.

Tie, kam dziesmu trīs pūriņi

Aizvadītājā sestdienā Preiļu novada kultūras namā tika pārcilāts latgaļu tautas dziesmu pūrs. Šeit risinājās Latgales folkloras ansambļu skate, izšķirošā savas varēšanas apliecināšana pirms XXIV Vispārējiem latviešu dziesmu un XIV deju svētkiem, kas notiks 2008. gadā. Priekšnesumus vērtēja žūrija, kurā darbojās Valsts aģentūras «Tautas mākslas centrs» vecākā speciāliste lietiskās un tēlotājas mākslas jautājumos Linda Rubene un vecākais speciālists folkloras jautājumos Andris Kapusts, Latvijas Universitātes Filosofijas un socioloģijas institūta pētniece Aida Rancāne, Latvijas Mūzikas akadēmijas Muzikoloģijas nodaļas vadītāja Anda Beitāne un Līvānu novada tradicionālās kultūras atbalsta centra vadītāja Anna Kārkle. Folkloras ansambļu skati organizēja Preiļu rajona padome, visas uzstāšanās kopā sasaistīja Anna Kārkle.

Kultūras nama zāle bija par šauru visiem latgaliskās tradīcijas un dziesmas ziņojumiem kolektīviem, kas darbojas daudzās Latgales pašvaldībās, tāpēc skate bija sadalīta divās daļās. Pirmajā dienas pusē zālī pildīja desmit kolektīvi no Preiļu rajona, otrajā daļā žūrijas komisijas priekšā stājās folkloras kopas no citiem rajoniem. Oficiāls žūrijas lēmums taps zināms pēc tam, kad skates noslēgsies visos reģionos, taču, kā pēc skates atzina valsts kultūras inspektore Preiļu rajonā Elvīra Brovacka, jau tagad var secināt, ka visas Preiļu rajona folkloras

kopas var gatavoties līdzdalībai lielaizdevos svētkos.

Skati atklāja akciju sabiedrības «Preiļu siers» folkloras kopa «Mūdernīki», ko vada Inga Stafecka, ar dziesmās un darbībā attēlotu rīta cēlienu lauku sētā. Riebiņu kultūras nama etnogrāfiskais ansamblis «Jumaleņa», ko vada Jānis Teilāns, parādīja «Applāvības», Līvānu bērnu un jauniešu folkloras kopa «Ceiruleits» (vadītāja Anna Kārkle) – labības ceļu «Nu gryudeņa da maizetei», Preiļu novada kultūras centra folkloras kopa «Leiči» (Romualds Kairāns) turpināja tēmu par darbu ar uzvedumu «Tolkā gōju, tolkā mani aicinōja». Talkas tēmu apdziedāja arī Saunas pagasta etnogrāfiskais

ansamblis «Naktineica» (Jānis Teilāns), Galēnu folkloras kopa «Vydsmuiža» (Anna Kupre), Preiļu Valsts ģimnāzijas folkloras kopa «Rūtoj» (Ilze Rožinska) uzstājās ar uzvedumu «Jaunim ļuste atgōjuse», Vārkavas novada «Vecvārkava» (Romualds Kairāns) — «Dorbs i atpyuta godskōrtu ritējumā», «Dzeipurs» (Andrejs Vingris) — «Preceibu dzismis». Līvānu novada folkloras ansamblis «Turki» (Terēzija Rubene) skati noslēdza ar uzvedumu «Kas myus styprus dora».

Skates otrajā daļā uzstājās desmit folkloras kopas no Krāslavas, Daugavpils, Balvu, Rēzeknes rajoniem.

L.Rancāne

● Akciju sabiedrības «Preiļu siers» folkloras kopas «Mūdernīki» dalībnieces pirms skates iztika bez lampu drudža, jo ansamblim aiz muguras jau vairāk nekā divdesmit dziesmoti gadi.

● Preiļu rajona folkloras kopu kopāšanās bija redzams, cik ļoti padomāts par glietiem tērpiem, skaistiem vainadziņiem, stingri sapītām bizītēm, spodrām sievu aubēm. Attēlā: pirms uzstāšanās rotājas Vārkavas novada folkloras kopas «Vecvārkava» dziedātājas.

● Vārkavas novada folkloras kopas «Dzeipurs» pārstāves isi pirms skates no eksotiskām dabas veltēm: arbūza, vīnogām, paprikas un citām sagatavoja «jumpravu», ko pēc tam uzdāvināja žūrijai.

● Saunas pagasta etnogrāfiskā ansambļa «Naktineica» jaunākās paaudzes dziedātājam ļoti atbildīgs uzdevums – kuplināt kolektīva uzstāšanos, lai lielie dziesmu svētki Rīgā nepaietu bez «Naktineicas».

● Līvānu bērnu un jauniešu folkloras kopas «Ceiruleits» mazās dalībnieces gan nopietni vēroja pieredzējušo dziedātāju uzstāšanos, gan apliecināja savu varēšanu, dziedot un dejojot.

Foto: L.Rancāne

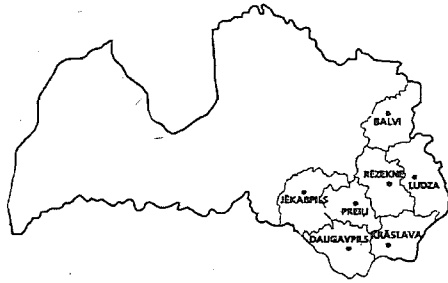

● Nevainojami svaigos un jaunus linu tērpos tērpušies Riebiņu novada Galēnu pagasta folkloras kopas «Vydsmuiža» dziedātāji Preiļu rajonu un Galēnus droši varēs pārstāvēt nākamgad notiekošajos Latvijas dziesmu un deju svētkos.

● Preiļu Valsts ģimnāzijas folkloras kopa «Rūtoj» uz pārējo fona izcēlās ar savām drošajām, skaņajām balsīm, koķetīgumu un jaunības vitalitāti.

KAIMINU RAJONOS

Gulbiši atgriezies Nagļos

Pavasari kādā Nagļu diķī mītošā gulbju saime palika bez vecākiem. Četri mazie gulbiši aizietu bojā, ja tos nebūtu uz savām mājām paņēmusi kāda jauna ģimene Tilžas pagastā. Tur bāreņi izauguši par lieliem un skaistiem putniem. Bet audzēvēcāki drīz viņus vedīs atpakaļ uz Nagļiem, lai tie varētu pievienoties citiem sugas brāļiem, kas oktobra beigās vai novembra sākumā dodas uz neaizsalstošiem ūdeņiem.

«Rēzeknes Vēstis»

BALVU RAJONĀ

Notiesā Baltinavas internātpamatskolas direktoru

Pagājušajā nedēļā Latgales apgabaltiesā apelācijas instancē izskatīja krimināllietu par cietirdīgu un vardarbīgu izturēšanos pret nepilngadīgajiem, kurā bija apsūdzēts bijušais Baltinavas speciālās kristīgās internātpamatskolas direktors Henrihs Logins-Slišāns. Atšķirībā no Balvu rajona tiesas, Latgales apgabaltiesa atzina bijušā direktora vainu un piemēroja viņam sodu.

dumu ir apmierināta. Viņai visu izmeklēšanas laiku licies, ka nav iespējama situācija, ka melo visi cietušie bērni. Prokuratūra arī pārsūdzēja Balvu rajona tiesas atļauto spriedumu.

H. Loginu-Slišānu apsūdzēja par sistemātisku fizisku un emocionālu vardarbību pret bērniem, galvenokārt smēķētājiem skolas teritorijā. Kriminālprocesu pret skolas direktoru rajona policijas pārvalde uzsāka pēc tam, kad par direktora cietirdīgu un vardarbīgu izturēšanos pret skolēniem policijai bija ziņojusi pagasta bāriņtiesas priekšsēdētāja. Lietā iesaistījās Bērnu un ģimenes lietu ministrija. Slēgtā tiesas sēdē Balvu rajona tiesa šo lietu sāka skatīt šī gada 13. februārī.

Protams, arī Latgales apgabaltiesas spriedumu sabiedrība neuztver viennozīmīgi. Lai gan Baltinavas bāriņtiesa bija tā, kas ziņoja policijai par vardarbības faktiem skolā, Balvu pilsētas bāriņtiesas priekšsēdētāja Rudīte Krūmiņa atzīst, ka pedagogam tas tomēr ir ļoti bargs spriedums. Viņš nevarēs ne tikai strādāt skolā, bet pat vadīt kādu pulciņu. Arī Baltinavas internātskolas direktore Ināra Vilkaite puda viedokli, ka viņa, kā arī citi kolēģi, paliek domās, ka direktors nav vainīgs.

Tāds viedoklis izveidojies, daudz gadus strādājot līdzās.

Brauks ar komfortu

Lai uzlabotu pasažieru pārveidājumu kvalitāti, SIA «Balvu autotransports» iegādājies divus 1995. gadā ražotus vācu firmas SETRA autobusus, kuri no vecajiem atšķiras ar labākiem tehniskiem rādītājiem un pasažieriem domātām ērtībām. Viens no jaunajiem autobusiem uzsācis pasažieru pārveidājumu maršrutā «Viļaka – Kuprava – Balvi», kā arī «Viļaka – Lavašnieki». Otrs autobuss pēc esošo sēdekļu nomaiņas uz ergonomiskajiem sāks kursēt uz Rīgu.

Pavisam drīz spēkā stāsies noteikumi, kas liks autobusu parkiem būtiski uzlabot pasažieru pārveidājumu kvalitāti. Tas nozīmē, ka arī SIA «Balvu autotransports» autobusus pamazām nomainīs uz jaunākiem un komfortablākiem, jo vecās mašīnas strauji noveco un kļūst pārveidājumiem nederīgas. Tādēļ, aptaujājot deviņas auto tirdzniecības firmas, SIA «Balvu autotransports» izvēlējās vācu firmas SETRA ģenerālpārveidniecības Latvijā SIA «M. E. LAT - LUX» piedāvātos autobusus. «Mūsu Gulbenes kolēģi –

SIA «Gulbenes autobuss» — bija iegādājušies sešus šādus autobusus un ir ar tiem ļoti apmierināti. Ņemot vērā labās atsauksmes, arī mēs nolēmām nopirkt tieši šos spēkratus,» stāsta SIA «Balvu autotransports» direktors Andris Višņakovs.

Autobusu iegādei kopsummā izlietoti 68 000 latu, no kuriem vienu trešdaļu samaksāja pats uzņēmums, bet pārējās summas segšanai tika ņemts kredīts, ko SIA «Balvu autotransports» cer atmaksāt trīs gadu laikā vai pat ātrāk. Abi autobusi ražoti 1995. gadā, un to noskrējieni ir mazāks par 200 000 kilometriem.

Atklāj sakārtotos ceļus

Ar Balvu Romas katoļu draudzes prāvesta Jāņa Bārtuļa svētību satiksmes ministrs Ainārs Šlesers, Balvu domes priekšsēdētāja Ināra Ņikuļina, a/s «Latvijas Valsts ceļi» valdes priekšsēdētājs Tālis Straume un «8CBR» valdes priekšsēdētājs atklāja rekonstruētās pilsētas ielas.

Balvu domes priekšsēdētāja Ināra Ņikuļina svinīgajā atklāšanā teica, ka šī Balviem ir vēsturiska diena, jo ceļi un ielas ir artērijas, dzīslas, kapilāri, kas uztur pilsētu.

«Ir ļoti būtiski, lai šīs dzīslas, lai šie kapilāri un artērijas darbotos labi. Valsts pabalsts šo darbu īstenošanai bija vairāk nekā 6 miljoni latu, pašvaldības – ap 100 000 latu. Protams, ar pašvaldības spēkiem mēs šādu darbu nepaveiktu, tāpēc jo liels paldies Satiksmes ministram Aināram Šleseram,» I. Ņikuļina uzsvēra. Satiksmes ministrs Ainārs Šlesers bija vienispriņķis ar Balvu vadītāju: «Balvi var būt lepni, jo, neapšaubāmi, bez valsts atbalsta tranzīteļi netiktu sakārtoti. Vērienīgo investīciju rezultātā Balvi ieguvusi citu izskatu, citu seju.»

Ne tik vieglas, šķiet, bija rajona pašvaldību vadītāju un ministra sarunas pirms renovēto ceļu atklāšanas. Rajona padomē viņi sprieda, vai robežkontroles punkta «Vientuļi» atklāšanas rezultātā Balviem un Viļakai nedraud Ludzas apkārtnes liktenis – autofurgonu rindas daudzu kilometru garumā un netirība. Ministrs skaidroja, ka robežkontroles punkts nebūs paredzēts akcizētām precēm, tāpēc maksimāli dienā robežu šķērsos 100 automašīnas. Viņš pastāstīja, ka robežkontroles punktu atvērs nākamgad.

«Vaduguns»

RĒZEKNES RAJONĀ

Rēzeknes Augstskolas students – uzvarētājs

20. septembrī kļuvis zināmi «Microsoft Latvia» sadarbībā ar Ekonomikas ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju un Īpašu uzdevumu ministra elektroniskās pārvaldes lietās sekretariāta rīkotā bakalaura un kvalifikācijas darbu konkursa e-dimensija uzvarētāji. To skaitā ir Rēzeknes Augstskolas Inženieru fakultātes students Valdis Pavļukevičs par darbu «Malta pašvaldības autoceļu (ielu) informācijas sistēma». Datorzinību kategorijā laurus

guvušais V. Pavļukevičs dosies uz «Microsoft TechEd Developers 2007» konferenci, kas šogad notiks Barselonā no 5. līdz 9. novembrim. Balvu saņēma arī Valda pasniedzējs, Rēzeknes Augstskolas repetitors Ivars Meirāns.

Bakalaura un kvalifikācijas darbu konkursa finālā piedalījās pretendenti no Latvijas Universitātes, Banku augstskolas, Rēzeknes augstskolas un Transporta un sakaru institūta.

Viss par Lubāna mitrāju – informācijas centrā

Svinīgi tika atklāts Lubāna mitrāja informācijas centrs, kas uzbū-

vēts LIFE projekta «Lubāna mitrāja kompleksa vides apsaimniekošana» ietvaros vietā, kur no Lubāna iztek Aiviekste. Astoņdesmito gadu sākumā tur uzbūvēts Aiviekstes hidromezgls. Jaunizveidotā informācijas centra mērķis – popularizēt Lubāna mitrāju kā unikālu dabas un ekoturisma vietu Latvijā, iesaistīšanos Lubāna mitrāja teritorijas ilgspejīgas atbilstības nodrošināšanā.

Centrs izstrādā tūrisma maršrutus, gatavo informācijas materiālus, sniedz informāciju par atpūtas iespējām Lubāna apkaimē, organizē vides izglītības pasākumus.

Lubāna mitrājs ir iecienīta putnu vērošanas un medību vieta. Tam ir ievērojama nozīme kā

caurceļojošo ūdensputnu barošanās un atpūtas vietai pavasara un rudens periodos. Šeit ir viena no lielākajām zivju gārņu un jūras kraukļu kolonijām. Projekta ietvaros Lubāna ezera dienvidu galā Barkavas pagasta Klānos iepretim gārņu un jūras kraukļu ligzdošanas vietai Ošupes pagasta Asnupē uzbūvēti divi putnu novērošanas torni, kas dod iespēju netraucēti vērot putnus un baudīt ainavu.

Putnu un citu sugu un biotopu aizsardzības prasību nodrošināšanai teritorijā izveidoti pavisam 10 dabas liegumi jeb NATURA 2000 teritorijas ar kopējo platību 32 702 hektāri, kas aizņem 68% mitrāja. No 236 sastopamajām sugām 87 sugas ir Eiropā apdrau-

dētas, 69 sugas iekļautas Eiropas Savienības Putnu direktīvas I pielikumā. Četras sugas – jūras ērglis, vidējais ērglis, ķikuts un grieze – iekļautas globālā mērogā apdraudēto putnu saglabāšanas sarakstā. Mitrājā ligzdo pieci no 30 līdz 40 zināmajiem jūras ērgļu viens no četriem klinšu ērgļu pāriem Latvijā. Te ir vienīgā vieta, kur pēdējos gados novērots vidējais ērglis. Šeit izvietojusies aptuveni puse no Latvijas ķikutu populācijas, vairāk kā puse no melnajiem zīriņiem. Mitrājā zināma vienīgā baltvaigu zīriņa, diķu tilbites un terekijas ligzdošanas vieta Latvijā, kā arī konstatēts lielākais griežu ligzdošanas blīvums.

«Rēzeknes Vēstis»

LUDZAS RAJONĀ

Petrolejas lampas vietā iedegusies spuldzīte

Fakts, ka dažās Latgales mājās elektriskā spuldzīte iedegas tikai tagad, 21. gadsimta sākumā, šķiet pārsteidzošs. Bet tā ir, jau otro nedēļu Ciblas novada Marenpolē Jevģenija Zauša mājās petrolejas lampu un lukturi nomainījis elektriskais apgaismojums.

Marenpole ir gandrīz neapdzīvots ciems Ciblas novada nomalē. Uz Jevģenija mājām nevar aizbraukt ar lepnu automašīnu – uz šejieni neved neviens īsts ceļš. Te var aizbraukt ar visurgājēju, aiziet kājam vai labā laikā aizripiņāt pa taciņu ar velosipēdu.

Jevģenijs dzīvo viens un saimnieko pēc sentēvu principiem, jo tehnikas viņam nav. Toties ir zirgs, gotiņa un teliņš. Ar rokas izkāpti sapļauts siens un sakrauts

rūpīgi izveidotās stīpās.

Vecā, pagājušā gadsimta divdesmitajos gados celtā māja līdz šim lielu gaismu nav pieredzējusi. Petrolejas lampa vai lukturis izgaismo tikai nelielu loku sev apkārtnē. Ja nav petrolejas, derot arī dīzeldegviela, tikai kūpot gan nežēlīgi. Jevģenijs iztiek bez televizora. Līdz šim mazais radioaparāts darbojās ar baterijām, tagad pieslēgts elektrotīklam. Diez vai lielākā daļa no mums spētu tā

dzīvot – nedēļām nesatikt nevienu cilvēku, iet gulēt līdz ar tumsu, iztikt bez televizora un datora...

Elektrība te ierīkota valsts programmas «Vēsturiski neelektrificēto dzīvojamu māju elektroapgāde» ietvaros. Kā stāsta Ciblas novada domes priekšsēdētāja Rudīte Laizāne, savulaik pašvaldībām bija iespēja pieteikt šai programmai savas saimniecības, kas nav elektrificētas. Pieteiktas četras nomaļas saimniecības. Elek-

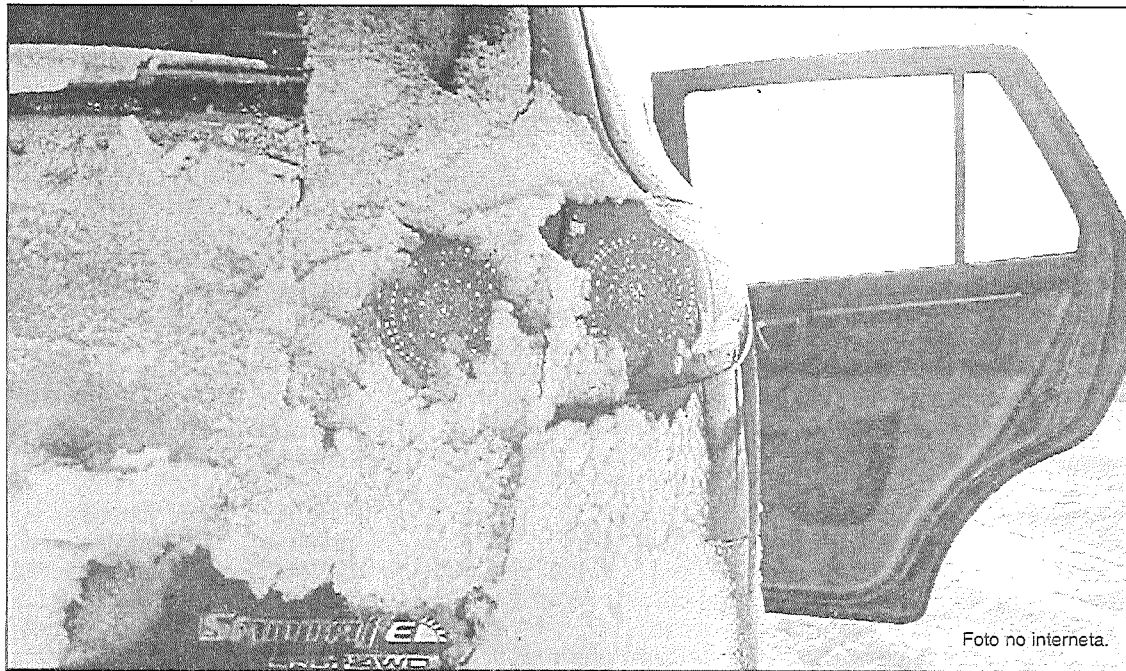
tropārvides kabelus līdz mājām ierīkoja par valsts līdzekļiem, bet ēku elektrificēšana bija pašu saimnieku ziņā.

Lai Marenpolē ienāktu elektrība, bija jābūvē vairākus kilometrus gara pārvades līnija, transformatoru apakšstacija un jāiegulda apakšzemes zemsprieguma kabelis līdz Jevģenija mājām.

«Ludzas Zeme»

10. LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Kā sagatavot auto ziemas braukšanai

Rudens lietavas, slapji un slidēni ceļi, pirmais ledus un sniegs, gaidāmais aukstums liek autovadītājiem nopietni parūpēties par saviem spēkratiem, lai braukšana būtu droša.

Skaidrākam skatienam

Katram stūrētājam jāpārbauda un jānovērtē auto logu tīrītāju slotiņas. Drīz pienāks ziema, kad dubļu vērpētes no citiem auto nostašķis stiklus pavisam nēcaurēdzamus. Iespējami dažādi varianti atkarībā no automašīnas gadagājuma, modeļa un ipašnieka rociņas. Piemēram, bezrāmja slotiņas ir dārgas, bet arī gana labas, jo ūdens piles no vējstikla nētrausīs labāk nekā rāmja slotiņas. Rāmī slotiņu veido apjomīgāku, un, braucot ar lielāku ātrumu, pretvējš slotiņu paceļ nostāk no stikla, tāpēc tā sava vēziņa brīdī nepiespiežas pie stikla. Vai arī cits gadījums, kad nodzeltējusi lapa vai ziemā ledus viznis iesprūst rāmja stiprinājumos un slotiņa labi nepieklājas.

Lai iepriecinātu lētāku slotiņu nolūkotājus, tiek iedāvātas arī ekonomiskās klases rāmju slotiņas. Atšķirībā no pavisam lētajām plastmasas rāmju slotiņām, šīm rāmī darināts no metāla.

Redzamību ziemā apgrūtinā ne vien sals un sniegs, bet arī kaisāmo materiālu daļiņas, kas regulāri sakrājas uz vējstikla. Vienīgais variants ir lietot nesasalstošu logu mazgājamo šķidrums. Pirms sistēmas uzpildes jāpārliedzinās par tās hermētiskumu, jāizlaiž esošais vasaras šķidrums. Noteikti jāpārbauda un jāiztīra izsmidzinātāji.

Uzmanību! Lietojot mazgājamos šķidrumus zemā temperatūrā, jāņem vērā ne vien ražotāja norādītā sasalšanas temperatūra, bet arī apstākļi, ka smalka izsmidzinātā šķidruma kārtiņa uz auksta loga veicina sasalšanu. Tāpēc nav ieteicams mazgāt vējstiklu, kamēr salons un arī stikls nav sasalis.

Jānodrošinās ar labiem apaviem

Iegādājoties ziemas riepas, šoferim ir jāzina, *pirmkārt*, cik liels automašīnas noskrējiens ziemā tiek plānots, *otrkārt*, pa kādiem ceļiem paredzēts braukt, *treškārt*, kāds ir šofera braukšanas stils. Ja sala mēnešos nākas braukt mazāk par 20 000 kilometriem, tad var iegādāties vissezonas riepas.

Ziemas riepu protektora dziļums ir astoņi milimetri un vairāk. Tas ļauj viegli tikt galā ar rievās iekļuvušo slapjumu un dubļiem.

Ziemas riepas no vasaras riepiem atšķiras ar gumijas sastāvu, kas ziemas riepiem ir mīkstāks. Riepas sānos ir rakstīts izgatavošanas datums. Ar laiku ķīmiskās vielas no riepas izdalās un tā beidz pildīt savas funkcijas.

Arī izgriezumi riepu protektorā ir ļoti daudzveidīgi, lai dažādos virzienos sevišķi sarežģītos laika apstākļos uz ceļa nodrošinātu stabilitāti.

Aizmugures piedziņas automašīnām ieteicamākas ir riepas ar radzēm, īpaši, ja spēkratam ir liels motors. Ja šoferis vēlas riepas ar radzēm, ar tādām noteikti jāpārbauda visi četri riteņi.

Pirms garākiem braucieniem riepas jāpārbauda. Pareizi uzturētas, tās uzlabo automobiļa stūrēšanu, apstāšanos, braukšanas sākšanu un slodzes spēju. Pārāk liels vai nepietiekams gaisa spiediens rada problēmas. Ziemā spiediens riepiem ir par 0,1 – 0,2 atmosfērām augstāks nekā vasarā.

Neaizmirstiet par akumulatoru

Pirms ziemas sezonas obligāti jāpārbauda arī akumulators. Tiem auto īpašniekiem, kuru spēkratos ir neapkalpojamie akumulatori, atliek vien apskatīties, vai *klemmes* ir tīras un labi pievilktas.

Akumulatora mūžs parasti ir četri līdz pieci gadi. Lai pārliedzinātos par tā tehnisko stāvokli,

jākonstatē tā slodzes noturība un elektrolīta blīvums. Pēdējo pārbauda uzlādētam akumulatoram (nepieciešams speciāls mērīšanas instruments – elektrolīta blīvuma mērītājs, tāpēc to vienkāršāk izdarīt servisā). Ja rādījums nav 1,28, tad elektrolīts jāapmaina. Kad ar elektrolīta blīvumu un līmeni viss kārtībā, lietderīgi veikt arī akumulatora slodzes testu, ko prot ikviens auto elektrīķis.

Tosols, antifrizs vai dzesēšanas šķidrums?

Tie visi ir dzinēja siltummaiņas šķidrums, tāpēc latviski tos korekti var dēvēt par dzesēšanas šķidrumiem. To uzdevums ir nodrošināt labu siltummaiņu, aizsardzību pret dzinēja dzesēšanas sistēmas sasalšanu un tai sekojošiem dzinēja bojājumiem, kā arī aizsargāt dzinēja dzesēšanas sistēmu pret iekšējo koroziju. Mazumtirdzniecībā populārākais ir lietošanai sagatavots dzesēšanas šķidrums, kas parasti nodrošina aizsardzību pret sasalšanu līdz minus 40 grādu temperatūrai.

Antifrizs ir no angļu valodas aizgūts nosaukums, kas nozīmē «nesasalstošs». Savukārt tosols ir vienas dzesēšanas šķidrumu markas nosaukums, kura saknes meklējamas Padomju Savienības standartā GOST. Jāatzīst, ka tosols pēc sava sastāva un īpašībām nav paredzēts jaunākās paaudzes vieglmetālu vai arī citu metālu sakausējumam dzinējiem. Bez tam tosols ir korozijas agresīvs.

Vēlams lietot vienu dzesēšanas šķidruma marku. Pieliet citu var tikai līdz 10% no apjoma. Vairāk gan nērekomendē, jo dzesēšanas šķidrumos tiek izmantotas dažādas antikorozijas piedevas.

Ikvienu dzesēšanas šķidruma ražotājs noteicis maiņas intervālu. Jau minētais tosols jāmaina reizi gadā. Dzesēšanas šķidrums uz silikāta bāzes jāmaina vismaz reizi divos gados, bet uz organisko vielu bāzes – ik pēc pieciem gadiem.

POLICIJAS ZIŅAS

No 15. līdz 21. oktobrim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdalā reģistrēti 36 iesniegumi, «Novadnieku» informē Preiļu rajona policijas pārvaldes priekšnieka palīdze Liēna Lāce. Tajā skaitā bijuši divi sīkā huligānisma un divi huligānisma gadījumi. Vēl pagājušajā nedēļā notikušas trīs zādzības, trīs mantas tišas iznīcināšanas vai bojāšanas gadījumi, kā arī septiņi ceļu satiksmes negadījumi, no kuriem vienā kāda persona gājusi bojā, bijuši arī cietušie.

No saimniecības ēkas izzagti alumīnija trauki

15. oktobrī policijā saņemts iesniegums no kāda 1948. gadā dzimuša Riebiņu novada Galēnu iedzīvotāja. Viņš bija konstatējis, ka no saimniecības ēkas izzagti viņam piederošie dažāda tilpuma alumīnija trauki. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Zaģļu guvums – divas cūkas

15. oktobrī Riebiņu novada Galēnos, uzlauzot piekaramo atslēgu, zaģļi iekļuvuši 1936. gadā dzimušam vīrietim piederošajā kūti un paņēmuši divas cūkas. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Zādzība notikusi arī Livānos

15. oktobrī ziņots arī par zādzību Livānos. Kāds 1949. gadā dzimis vīrietis konstatējis, ka no viņam piederošajam telpām ir pazudis boilers, piecas izlietnes un pieci ūdens krāni, kā arī ūdens skaitītājs un lokanie savienojumi. Par zādzību uzsākts kriminālprocess.

Izsistas astoņas rūtis

16. oktobrī Pelēču pagastā uzdarbojušies huligāni. Par to ziņojusi kāda 1951. gadā dzimusi Ārdavas iedzīvotāja, kuras dzīvojamajai mājai izsistas astoņas loga rūtis. Uzsākts kriminālprocess.

Kriminālprocess par piekaušanu

17. oktobrī policijā ar iesniegumu griezās 1975. un 1982. gadā dzimuši vīrieši. Preiļos viņus bija piekaušis trīs aptuveni 20 līdz 25 gadus veci vīrieši. Par notikušo policijā uzsākts kriminālprocess.

Smaga autoavārija Upmalas pagastā

18. oktobrī Vārkavas novada Upmalas pagastā uz ceļa Špoģi – Arendole – Upmala – Sīļi notika smaga autoavārija. Ceļa 18. kilometrā 1941. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Mazda 323, netika galā ar automašīnas vadību, nobrauca no ceļa un ietriecās ar auto ceļa malā augošajā kokā. Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā tika bojāta automašīna, bet vadītājs un 1951. gadā dzimušais pasažieris ar dažāda smaguma traumām medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāti Preiļu slimnīcā. 1954. gadā dzimušais auto pasažieris ceļu satiksmes negadījuma laikā bija guvis tik nopietnas traumas, ka mira avārijas vietā. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Pusaudzis nakts laikā iekļuva bibliotēkā

19. oktobrī ap pulksten 23.50 kāds 1993. gadā dzimis pusaudzis caur iepriekš atvērtu un neaizslēgtu logu iekļuva Preiļu galvenajā bibliotēkā. Nepiederošas personas iekļūšana bibliotēkā, pateicoties apvienības «Apsardze» nodrošinātajai signalizācijai, nekavējoties tika konstatēta. Apsardzes darbinieki bibliotēkā iekļuvušo jauniešu turpat notikuma vietā aizturēja. Tikai izsaukti policijas darbinieki.

Brauca reibumā un bez tiesībām

Policija 19. oktobrī Vārkavas novada Upmalas pagastā uz ceļa Štolderi – Upmala apturēja kādu 1961. gadā dzimušu vīrieti, kurš vadīja automašīnu Ford Escort. Konstatēts, ka braucējs bijis alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadītāja tiesībām. Policija par šo faktu uzsākusi kriminālprocesu.

Uzbruka ar nazi diviem vīriešiem

20. oktobrī Livānu novada Turku pagastā 1986. un 1987. gadā dzimušiem vīriešiem kāds nepazīstams jauniešs ar nazi iegriezīs kājas. Policijā par notikušo uzsākts kriminālprocess.

Atņēma naudas maku un mobilo telefonu

Policijā saņemta informācija par to, ka 20. oktobrī Livānos trīs nepazīstami jaunieši iesita pa kājām 1956. gadā dzimušam vīrietim un atņēma viņam piederošo naudas maku, kurā atradās gan skaidra nauda, gan kredītkarte un dažādi dokumenti. Laupītāju guvums bija arī mobilais telefons Nokia. Par notikušo policija uzsākusi kriminālprocesu.

Sūdzas par izraidīšanu no naktskluba

20. oktobrī policijas pārvaldes dežūrdalā reģistrēta kāda 1978. gadā dzimuša vīrieša sūdzība. Vīrietis uzskata, ka viņš Preiļos nepamatoti izraidīts no naktskluba.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Vai Ministru prezidentam Aigaram Kalvītim jāatkāpjas no amata?

Aldis Lozda, mežsargs no Preiļiem:

— Neesmu iedzīlīnājis politikā un nezinu, kas tur, «augšās», notiek. Tāpēc man grūti spriest, kas valdībai būtu jā dara. Taču pēc valsts notiekošā jūtu, ka nav kārtības. Augsta inflācija, pārāk strauji ceļas banku procenti, valsts iestādēs strādājošajiem ir zemas algas, ar tām grūti iztikēt. Es nevaru atbildēt uz jautājumu par Kalviša atkāpšanos, bet uzskatu, ka valstī kaut kas ir jāmaina, lai cilvēkiem būtu labāk dzīvot un lai viņi labākas dzīves meklējumos nepamestu Latviju.

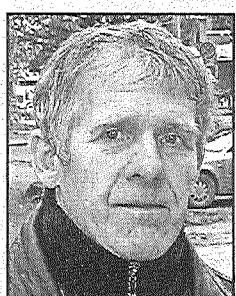
Alberts Pastars, uzņēmējs no Saunas pagasta:

— Domāju, ka Kalvītim ir jāatkāpjas. Viņa valdīšanas laikā ir tik daudz sliktā piedzīvots. Nesamērīgi cēlusies inflācija, darbaspēks aizplūdis prom. Šos procesus valdība varēja apturēt. Ievērojami paaugstinājušās cenas, bankās kāpj aizdevumu procentu likmes, kas uzņēmējiem rada zaudējumus. Valsts nekontrolēja milzīgos darījumus nekustamo īpašumu tirgū. Mūs aicina «iesaldēt» algas, bet, ja to darīsim, tad darbiniekus nedabūsim vispār.

Žanna Lebedeviča, skolotāja no Preiļiem:

— Es nevaru pateikt, vai viņam jāatkāpjas. Tīri cilvēciņi man viņa ir žēl, jo uzskatu, ka premjers kļuvis par marioneti kādu citu cilvēku rokās, kas viņu regulē. Aigara Kalviša vadībā valdība ir paveikusi arī daudz ko labu. Ideālu cilvēku, manuprāt, nav, un tuvākajā laikā nekas nemainītos, ja viņa vietā nāktu kāds cits. Protams, ja es iedomājos par premjera attieksmi pret pedagogiem, mans žēlums pazūd. Vajadzētu viņu vienreiz iesēdināt skolotāja krēslā, lai paskatās, kāds ir mūsu darbs un cik par to skolotājs saņem.

Ivans Krasovskis, zemnieks no Vārkavas pagasta:

— Domāju, ka viņam pienācis laiks izlemt par atkāpšanos. Vajadzīgs jauns Ministru prezidents, kas valstī stabilizētu situāciju. Aigars Kalvītis vadījis jau divas valdības, tagad laiks meklēt citu premjeru un no citas partijas. Tāpēc būtu lietderīgi atlaist arī Saeimu un sarīkot jaunas vēlēšanas. Kalviša darbībā vissliktākais ir tas, ka viņš bieži pieņem lēmumus, neņemot vērā citu cilvēku viedokli un tautas vajadzības, kā tas bija situācijā ar Loskutova atstādīšanu no amata.

Felikss Pujāts, pensionārs no Preiļiem:

— Nē, viņam nevajag atkāpties. Labāku neatradīs. Šī pati valdība var izvest valstī no krīzes, vajag vienīgi saņemties un strādāt.

L.Rancāne
Foto: A.Dzērkalis

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Noslēgts pirkuma līgums

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO: noslēgts šāds apbūvēta zemesgabala pirkuma līgums

Zemesgabala adrese, zemes kadastra Nr.	Zemesgabala platība (m ²)	Zemesgabala īpašuma tiesību nostiprinājums zemesgrāmatā	Zemesgabala pircējs	Pirkuma līguma datums
Preiļi, Pils iela 14-8A, kadastra Nr.7601 005 0402	2 494	Preiļu pilsētas zemesgrāmatā, folijas Nr.1000 0012 5066	Rolands Vasiļjevs	2007.gada 24.septembris

Ar pilnu sludinājuma tekstu interesenti var iepazīties laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" 2007. gada 19.oktobrī Nr. 169 (3745), ielikums Nr. 42 (457).

VID Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļa rīko seminārus par nodokļu aprēķināšanas un pārskaitīšanas kārtību, pieņemot darbā strādniekus (zemnieku saimniecību īpašniekiem, saimnieciskās darbības veicējiem u.c.).

Semināru tēmas:

- darba ņēmēju VSAOI objekts, likmes un aprēķināšanas kārtība,
- iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumi,
- algas aprēķināšanas kārtība, nodokļu ieturēšana,
- ziņojumu, ziņu veidlapu aizpildīšanas un iesniegšanas kārtība VID,
- par sociālo garantiju zaudēšanu, saņemot algu «aploksnē» u.c.

Semināri notiks:

- 25. oktobrī 10.00, Preiļos, VID nodaļas telpās, Raiņa bulvārī 22, 2. stāva zālē – tiek aicināti Preiļu, Līvānu, Riebiņu novada un Sutru pagasta nodokļu maksātāji;
- 26. oktobrī plkst. 10.00, Preiļos, VID nodaļas telpās, Raiņa bulvārī 22, 2. stāva zālē – tiek aicināti Aglonas, Pelēču, Rudzātu, Saunas pagasta un Vārkavas novada nodokļu maksātāji.

Būsiet laipni gaidīti!

Informācija par tarifu projektu

SIA «Preiļu saimnieks» reģ. nr. 47703001720, Liepu iela 2, Preiļi, 19.10.2007. g., Daugavpils reģionālajam sabiedrisko pakalpojumu regulatoram iesniedza «Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas» tarifu projektu, kurš ir aprēķināts saskaņā ar nr. 281 «Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs».

Pašreiz spēkā esošais tarifs ir 5,73 Ls/m³, tarifu projektā ir prognozēts palielinājums un tarifu projekta apstiprināšanas gadījumā tas būtu 7,02 Ls/m³. Jaunie tarifi varētu stāties spēkā ar 01.01.2008. g.

Tarifa izmaiņas ir saistītas ar atkritumu apglabāšanas tarifa pieaugumu reģionālajā izgāztuvē «Demene» un minimālās darba algas pieaugumu.

Pakalpojumu lietotāji 20 dienu laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas var iepazīties ar tarifu projektā ietvertu publiski pieejamo informāciju un mutiski, rakstiski vai elektroniskā veidā iesniegt savus priekšlikumus un ieteikumus:

SIA «Preiļu saimnieks», Liepu iela 2, Preiļi, tālr. 5381135, fax. 5381152, darba laikā no 9 līdz 16,

kā arī Daugavpils reģionālajā Sabiedrisko pakalpojumu regulatorā Rīgas ielā 20, Daugavpīlī, LV 5401, tālrunis/fakss 54 23663, e-pasta adrese: regulators@dauktom.lv.

SVECĪŠU VAKARS
Aglonas kapos notiks
2. novembrī
plkst. 17.30.

SVECĪŠU VAKARS
Saunas pagastā
2007. gada 28. oktobrī
Jakušu kapos plkst. 11.00.

SIA «RANKO» licencēta kautuve
iepērk liellopus,
jaunlopus un aitas.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26333669 (Nina), 29161121 (Juris).

Kursi «Balancspējīgs grāmatvedis»
(programma no nulles līdz
balance + datorgrāmatvedība «Zalktis».)
Tālr. 29107155.

SIA «Autoskola Līvāni»
aicina pieteikties «B» kategorijas
AUTOVADĪTĀJU KURSOS.
Jūs gaidīsim 23. oktobrī plkst. 17.00
Upmalas pagastā, Vārkavas vidusskolā,
30. oktobrī plkst. 18.00
Līvānos, Zaļā ielā 6 - 46 un
Preiļos, Sporta ielā 1.
Tālr. 5343505, 29473667.

MINIEKSKAVATORA
PAKALPOJUMI.
Rokam tranšejas – ūdensvadiem,
kanalizācijām un ēku pamatus.
Cena 10 Ls/st. (ieskaitot degvielu
un vadītāja darbu).
Tālr. 28614000.

Steidzami vajadzīgi strādnieki gaļas
pārstrādes rūpnīcā Ziemeļirījā.
Darbs 4 nedēļas. Izbraukšana novembrī.
Ir daudz citu vakanču.
Alga — Ls 1400.
SIA «Regus», Licences nr. 114., nr. 63.
Tālr. Rīgā 7226607, mob. 22054002.

Dziedniece Gaļina Baisaitova
ārstē nervu slimības, galvassāpes,
impotenci, anurēzi, osteohondrozi,
atrisina ģimenes problēmas, zīlē uz
kārtīm, kafijas biežumiem, noņem lāstus,
nosaka ūdens āderu zonas.
Sert. nr. LA001-01-06.
Daugavpils ielā 66, Preiļi. Tālr. 28717345.

Jā, naudu līdz
pieciem tūkstošiem latu
var saņemt bez ķīlas. Tas
ir AIZDEVUMS ĢIMENEI.

Latgales Finanšu kompānija

Klientu līnija: 67-280-120

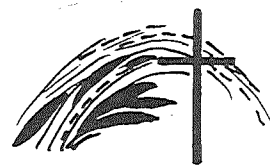
Birojs Preiļos: 65-324-164

www.lafiko.lv

Piedāvā tērauda jumtu un sienu
segumus no ziedru materiāla.
Dakstiņprofils, valcprofils, trapecveida
profils, apaļās un kvadrāta
notek sistēmas dažādos krāsu toņos.
Cena, sākot no 4,50 Ls m² (PVN iekļauts).
Tālr. 28627237, 67545906.

NOVADNIEKS

Sludinājumus pieņem
Preiļos, Brīvības ielā 14.
Reklāmas nodaļas
tālr./fakss 5307057.

Dzērvēm līdzī aizlido
Cilvēka mūžs – paliek atmiņas...
Izsakām līdzjūtību Robertam
Rubinam-Kļavinskim, BRĀLI
mūžības ceļā pavadot.
Mehanicu ielas
kaimiņi

Es visu atstāju jums –
Savas skumjas un prieku, kas
bijis,
Savu darbu un domas, kas kopā
šai dzīvē ar jums
Kā raibs dzīpars vijies...
Jaunaglonas arodvidusskolas
administrācija un kolektīvs
izsaka līdzjūtību direktora
vietniecei audzināšanas darbā
Sarmītei Kampānei ar ģimeni,
no TĒVA uz mūžu atvadoties.

Mūsu mīļie nemirst –
Vien aiziet dzīvot atmiņās.
Skumju un sāpju brīdī esam
kopā ar Annu Sudniku un
izsakām visdziļāko līdzjūtību
sakarā ar VĪRA nāvi.
Preiļu 2. vidusskolas
kolektīvs